

Prezident İlham Əliyev və birinci xanım Mehriban Əliyeva Xırdalan şəhərində 3 saylı məktəb-liseydə yaradılan şəraitlə tanış olublar

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev və birinci xanım Mehriban Əliyeva fevralın 1-də Abşeron rayonunun Xırdalan şəhərində 3 saylı texniki-təbiət fənləri təmayüllü məktəb-liseydə yaradılan şəraitlə tanış olublar.

AZƏRTAC xəbər verir ki, dövlətimizin başçısının 2019-cu ilin yanvarında imzaladığı Sərəncamla bu təhsil müəssisəsinin 1176 şagird yerlik korpusu əsaslı təmir olunub və 1200 şagird yerlik yeni əlavə korpus inşa edilib.

⇒ Ardı səh.2

Pandemiya dövründə təhsil

Yanvarın 30-da Təhsil naziri Emin Əmrullayev rəsmi "Facebook" səhifəsi üzərindən "Pandemiya dövründə təhsil" mövzusunda təhsil ictimaiyyətinə maraqlandıran çoxsaylı sualları cavablandırıb.

Təhsil ictimaiyyətinin böyük marağına səbəb olan bu format təhsil sahəsinin bugünkü reallıqlar zəminində cəmiyyətimiz üçün nə qədər əhəmiyyət daşıdığını bir daha əyani nümayiş etdirdi. Pandemiya dövrünün təhsil sistemimiz üçün yaratdığı problemlər, onların həlli yolları və üzə çıxardığı yeni imkanlar – məktəblərin açılması, qiymətləndirmələr, sertifikatlaşdırma, təhsil haqları, müəllimlərin iş qəbulu, yerlərdə tədrisin təşkili xüsusiyyətləri və s. kimi çoxsaylı suallara cavablar axtarıldı.

⇒ Ardı səh.6

"Cəsur döyüşçü" medallı məktəb direktoru

Xeyalları onu Bakı Dövlət Universitetinin tarix fakültəsinə aparıb çıxarıb. Seçib və oxuyub. Bu seçimlə başlanan yol onu düz Qarabağ müharibəsinin qəhrəmanı zirvəsinədək aparıb.

Qazi müsahibimiz Biləsuvar rayonundandır – Nazim Sadiqov. 44 günlük Vətən müharibəsinə qədər düz 44 il yaşayıb. Ancaq soruşsanız, 44 gündə yaşadıklarını yəqin, o, 44 ilə dəyişməz. 1977-ci ildə Biləsuvar rayonunun Bağbanlar kəndində doğulub. 17 yaşına kimi kənddən çıxmayıb. Getdiyi məktəb olub, qayıtdığı da ev. Görən deyərdi, kiçik bir kənd uşağıdır, onun nə qədər böyük arzusu ola bilər ki. Amma gəl gör ki, onun kiçik görünən boyu, bapbalaca ürəyi geniş xeyallar bəsləyib. Tələbə olmaq çağına çatanda ilk dəfə kənddən qırağa ayaq basıb. Bağbanlardan çox böyük arzularla çıxıb. Oraya böyük adam olub qayıdacaqdı.

⇒ Ardı səh.13

XXI əsrin tələblərinə uyğun təhsil

Məlum olduğu kimi, Prezident İlham Əliyev "Azərbaycan 2030: sosial-iqtisadi inkişafa dair Milli Prioritetlər" in təsdiq edilməsi haqqında Sərəncam imzalayıb. Sənəddə qeyd olunur ki, müstəqil Azərbaycan iqtisadi, sosial, siyasi və mədəni inkişafının tarixi mərhələsini yaşamaqdadır. Bununla belə, gələcək illərdə dünyada artan rəqabətə hazır olmaq üçün hər bir ölkənin prioriteti yüksək rəqabətli insan kapitalını formalaşdırmaqdır. Bunun üçün müasir təhsil, innovasiyaları təşviq edən münbit şərait və insanların sağlamlığı əsas şərtidir.

Sənəddə qeyd olunur ki, bu prioritetin uğurla reallaşdırılması üçün aşağıdakı üç məqsədə nail olunmalıdır: 1.XXI əsrin tələblərinə uyğun təhsil; 2.Yaradıcı və innovativ cəmiyyət; 3.Vətəndaşların sağlam həyat tərzi.

⇒ Ardı səh.8

Yuxarı siniflər və universitetlərdə ənənəvi tədris qismən bərpa olunur

⇒ səh.8

STEAM dərsləri "Dərs vaxtı"nda

⇒ səh.12

Dövlət Proqramı təqaüdçüsünün uğuru

⇒ səh.16

Prezident İlham Əliyev və birinci xanım Mehriban Əliyeva Xırdalan şəhərində 3 saylı məktəb-liseydə yaradılan şəraitlə tanış olublar

⇐ Əvvəli səh.1

Yeni tikilən korpusda müasir sinif otaqları, informatika, hərbi hazırlıq, əmək təlimi, məktəbəqədər hazırlıq kabinetləri yaradılıb və zəruri dərs vəsaiti ilə təchiz olunub. Yeni korpusun Abşeron rayonunda şagird sıxlığının aradan qaldırılmasına müsbət təsir göstərəcəyi proqnozlaşdırılır.

Burada, həmçinin STEAM — elm, texnologiya, mühəndislik, incəsənət, riyaziyyat otağı, laboratoriyalar, akt zalı və açıq idman meydançası yaradılıb. STEAM sistemi işarələrlə, alqoritmlərlə robotexnologiyanın hazırlanması və proqramlaşdırılması, onların üzərində uşaqların birgə əməkdaşlığı, digər fənlərlə inteqrasiyasını nəzərdə tutur. Bu, mahiyyət etibarilə yeni təfəkkür formasının yaradılması deməkdir.

Qeyd edək ki, Xırdalan şəhərindəki texniki-təbiət fənləri təmayüllü məktəb-lisey üçün fevralın 1-i azı 3 hadisə ilə əlamətdardır: əvvəla, uzun fasilədən sonra 1-4-cü sinif şagirdləri üçün dərslər bərpa olunub. İkincisi, müasir təhsil infrastrukturuna malik korpus istifadəyə verilib. Nəhayət, ölkədə sayca 3-cü, Abşeronda isə birinci tədris müəssisəsidir ki, 6-11 yaşlı şagirdlər də daxil olmaqla, STEAM təhsil metodunun tətbiqinə başlanılır.

“Azərbaycan 2030: sosial-iqtisadi inkişafa dair Milli Prioritetlər”in təsdiq edilməsi haqqında

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamı

Müstəqil Azərbaycan iqtisadi, sosial, siyasi və mədəni inkişafının tarixi dönüş mərhələsini yaşamaqdadır. Bu dövrdə ölkədə həyata keçirilən məqsədyönlü sosial-iqtisadi islahatlar milli iqtisadiyyatın güclənməsini və müasirləşməsinə təmin etmişdir. Son 17 ildə dinamik inkişaf əsasında ölkə iqtisadiyyatının həcmi 3 dəfədən çox böyümüş, güclü sosial-iqtisadi infrastruktur yaradılmış, pozitiv demografik artım şəraitində yoxsulluq səviyyəsi əhəmiyyətli azalmışdır. Mövcud maliyyə imkanları tarixi maksimuma çatdırılıb və ölkə yuxarı orta gəlirli dövlətlər qrupunda möhkəmlənmişdir.

Artan iqtisadi güc Azərbaycana Cənubi Qafqazın və ətraf regionların iqtisadiyyatlarını dəyişdirməyə qadir böyük layihələrin təşəbbüskarı olmaq imkanı vermişdir. Ölkə regional iqtisadiyyatın lokomotivi olaraq dünyanın enerji təhlükəsizliyinin etibarlı tərəfdaşlarından birinə çevrilmişdir. Bütün bunlar Azərbaycanın regionda iqtisadi rolunu yüksəltmiş, xarici təsirlərə davamlı olmasına və müstəqil dövlət kimi suverenliyinin bərpasına möhkəm zəmin yaratmışdır.

Əldə edilən iqtisadi üstünlük, uzun illər formalaşdırılmış ictimai-siyasi və sosial-iqtisadi bünövrə ölkənin hərbi qüdrətini də yüksəltmişdir. Bu nailiyyətlər torpaqlarımızın işğaldan azad edilməsi və ərazi bütövlüyünün bərpası ilə nəticələnən tarixi qələbəyə transformasiya olundu. 2020-ci il noyabrın 10-da imzalanmış tarixi Bəyanatla Azərbaycanın siyasi və iqtisadi suverenliyinin təmini işğaldan azad edilmiş ərazilərin mövcud iqtisadi potensialından xalqımızın rifahı üçün tam istifadə olunmasına geniş imkanlar yaradır. Əldə edilmiş qələbə qarşısında illərdə sistemli və davamlı islahatlarla yeni imkanlara çevriləcəkdir.

Bununla yanaşı, uzun müddətdir ki, global bəlayə çevrilmiş koronavirus pandemiyası ilə aparılan effektiv mübarizə, ümumdövlət məqsədləri naminə həmrəylik təcrübəsi və ərazi bütövlüyünün bərpası irimiqyaslı və dərin islahatların aparılmasına zəruri əsasları gücləndirir. Əvvəlki illərdə aparılmış islahatlar hesabına ölkənin sosial-iqtisadi potensialı artmış, iqtisadiyyatın xarici təsirlərə dözümlülüyü yaxşılaşmışdır. Həyata keçirilən sosial-iqtisadi quruculuq və ərazi bütövlüyünün təmini uzunmüddətli dövrdə Azərbaycanın daha keyfiyyətli inkişaf mərhələsinə keçməsinə, sürətlə inkişaf edən, yüksək rifaha malik lider dövlət olmasına möhkəm əsaslar yaratmışdır.

Müstəqil və suveren Azərbaycan dövləti postpandemiya və postkonflikt dövründə keyfiyyətə yeni olan və 2021-2030-cu illəri

əhatə edən strateji mərhələyə daxil olur. Ölkənin ərazi bütövlüyünün bərpası ilə səciyəylənən yeni strateji dövrdə dərin struktur-institusional islahatlar hesabına yüksək iqtisadi artım mənbələrinin tapılması vasitəsilə Azərbaycan dövlətinin qüdrətinin daha da artırılması, yüksək rifah cəmiyyətinin qurulması, azad edilmiş bölgələrə tarixi qayıdış və əbədi məskunlaşma təmin edilməlidir.

Qlobal iqtisadi realiaqlar, eləcə də yeni inkişaf mərhələsində qarşıya qoyulmuş məqsədlər ölkənin uzunmüddətli inkişaf vektorunun, əsas sosial-iqtisadi inkişaf istiqamətlərinin və buna uyğun milli prioritetlərin müəyyən olunmasını tələb edir.

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 32-ci bəndini rəhbər tutaraq, yeni strateji dövrdə qarşımızda duran məqsədlərə nail olmaq, bunun üçün uyğun siyasət və islahatlar çərçivəsini formalaşdırmaq məqsədilə **qərara alıram**:

1. “Azərbaycan 2030: sosial-iqtisadi inkişafa dair Milli Prioritetlər” təsdiq edilsin (əlavə olunur).

2. Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti:

2.1. bu Sərəncamın 1-ci hissəsi ilə təsdiq edilən Milli Prioritetlərə (bundan sonra — Milli Prioritetlər) uyğun olaraq “2021-2025-ci illərdə sosial-iqtisadi inkişaf Strategiyası”nın layihəsini doqquz ay müddətində hazırlayıb Azərbaycan Respublikasının Prezidentinə təqdim etsin;

2.2. “2021-2025-ci illərdə sosial-iqtisadi inkişaf Strategiyası”nın layihəsi hazırlanarkən aşağıdakıları təmin etsin:

2.2.1. qabaqcıl beynəlxalq təşkilatlar və ixtisaslaşmış məsləhətçi şirkətlərlə səmərəli əməkdaşlığın həyata keçirilməsini;

2.2.2. aidiyyəti dövlət orqanlarının (qurumlarının), elmi təşkilatların, mütəxəssislərin və vətəndaş cəmiyyəti təsisatlarının cəlb olunmasını;

2.3. Milli Prioritetlərin həyata keçirilməsi ilə bağlı görülən işlər barədə ildə bir dəfə Azərbaycan Respublikasının Prezidentinə məlumat versin.

2.4. bu Sərəncamdan irəli gələn digər məsələləri həll etsin.

3. Aidiyyəti dövlət orqanları (qurumları) Milli Prioritetlərdən irəli gələn vəzifələrin yerinə yetirilməsi məqsədilə zəruri tədbirlər görsünlər.

İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 2 fevral 2021-ci il

2021-ci il Gənclər üçün Prezident mükafatlarının verilməsi haqqında

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamı

Gənclər üçün Prezident mükafatına namizədlərin seçilməsi üzrə Ekspert Komissiyasının təklifinə əsasən və Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 32-ci bəndini rəhbər tutaraq **qərara alıram**:

Elm, təhsil, mədəniyyət, gənclər siyasəti və gənclərlə iş, ictimai və sosialyönümlü fəaliyyət, innovasiya və sahibkarlıq sahələrində xüsusi fərqlənən aşağıdakı şəxslərə 2021-ci il Gənclər üçün Prezident mükafatları verilsin:

Abbaszadə Orucəli Saleh oğlu
Abdulova Nərgiz Cövdət qızı

Əhmədov Ramil Bayram oğlu
İsmayılı İsmayıl Cəfər oğlu
Qarayev Ateş İbrahim oğlu
Qasimov Pərvin Alim oğlu
Qasımzadə Zəhra İsa qızı
Qənbərov Nəcəf Bilal oğlu
Mirzəyeva Səmrə Tahir qızı
Pərdəşünas Fərid Bayram oğlu.

İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 2 fevral 2021-ci il

T.İ.Əfəndiyevin Bakı Xoreoqrafiya Akademiyasının rektoru vəzifəsindən azad edilməsi haqqında

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamı

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 32-ci bəndini rəhbər tutaraq **qərara alıram**:
Timuçin İlyas oğlu Əfəndiyev Bakı Xoreoqrafiya Akademiyasının rektoru vəzifəsindən azad edilsin.

İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 3 fevral 2021-ci il

Bakıda İtaliya-Azərbaycan Universiteti yaradılacaq

Prezident İlham Əliyev fevralın 3-də İtaliyanın “Maire Tecnimont Group” şirkətinin sədri Fabrizio Di Amatonun başçılıq etdiyi nümayəndə heyətini videoformatda qəbul edib

Planlarımız haqqında sizə bir məsələni də qeyd etmək istəyirəm. Əminəm ki, siz bu barədə bilirsiniz. Lakin bu istiqamətdə işlər gedir. Bu məsələ Bakıda İtaliya-Azərbaycan Universitetinin təsis edilməsi ilə bağlıdır. Biz artıq yer ayırmışıq. Artıq universitetin yaradılması ilə bağlı məsələ üzərində işlər başlayıb. Bu məsələ, həmçinin hökumət səviyyəsində razılaşdırılmışdır. Ümid edi-

rəm ki, gərgin çalışsaq bu il biz bu işə başlaya bilərik. Çünki bu, bizim dostluğumuzun yaxşı göstəricisi olacaq və eyni zamanda, biz bu müəssisələri, bu sənaye sahələrini idarə edə bilək deyə bizim iqtisadiyyatın gələcək üçün tələb etdiyi ixtisaslar üzrə gənc azərbaycanlıların hazırlanması və təlim keçməsi məsələsində də çox önəmlidir.

Yanvarın 22-də Təhsil naziri Emin Əmrullayev Xəzər TV-nin "Vaxtı gəldi" proqramının qonağı olub. Verilişdə xüsusi karantin rejimi dövründə tədrisin təşkili xüsusiyyətləri, öyrənmənin fəlsəfəsi, ictimaiyyət arasında təhsillə bağlı digər gözləntilər ətrafında müzakirələr aparılıb.

(Əvvəli qəzetin ötən sayında)

"Dəyişikliklərə çevik və tez bir formada hazır olmalıyıq"

- Həqiqətən, bəhs etdiyiniz məsələlər ciddi məsələdir. Nəzərə alsaq ki, uşaqlar daha çox ev şəraitində, himayəsi altında olduğu insanların əhatəsində vaxt keçirir, internetdən düzgün istifadə, məqsədyönlü istifadənin qaydalarını da ona həmin o əzizləri, doğmaları, yaxınları aşılamalıdır. Yəni, yəni də onun üzərinə gəlir ki, bu dövrdə çox böyük bir məsuliyyət yükü, həm mənəvi, həm maddi, həm fiziki mənada ailənin, himayədarların öhdəsinə düşür. Ona görə də müəllimlərimizə təşəkkür öz yerində, həm də valideynlərimizə, o övladları idarə edən, uşaqlara himayədarlıq edən insanlara da böyük minnətdarlıq payı düşür. Bu dövr bizim dilimizin lüğət tərkibinə, ümumi işlək sözlərin siyahısına bir neçə yeni ifadələr də əlavə etdi. Teledərs, şəxsi kabinet, elektron təhsil, distans, hibrid dərslər, yəni, bütün bu virtual məktəb sözünün özü... Məktəbin virtual olacağını heç kim təsəvvür edə bilməzdi. Ancaq bu reallığı yaşayırdıq. Bax bütün bu reallıq, bu ifadələr mənəvi təhsil sistemində, onun simasını dəyişəcək nələrsə bir əlavələr edəcəkmiz?

- Təhsil və dəyişiklik sözü həmişə kifayət qədər həssas qarşılır. Bununla bağlı bəlkə də ayrı bir verilişə, mövzuya bir ehtiyac var. O mənada ki, dəyişikliklərlə təhsilin dəyişməsi hansı sürətlə gedir. Təəssüf ki, təhsilin dəyişməsi daha böyük müqavimət və daha çox emosional qarşılayır.

Təhsil və dəyişiklik sözü həmişə kifayət qədər həssas qarşılır. Bununla bağlı bəlkə də ayrı bir verilişə, mövzuya bir ehtiyac var. O mənada ki, dəyişikliklərlə təhsilin dəyişməsi hansı sürətlə gedir. Təəssüf ki, təhsilin dəyişməsi daha böyük müqavimət və daha çox emosional qarşılayır.

rətlə gedir. Təəssüf ki, təhsilin dəyişməsi cəmiyyət daha böyük müqavimət və daha çox emosional qarşılayır. Amma biz, məsələn, mən təxminən 25 il bundan əvvəl, 30 il bundan əvvəl məktəbli partasında oturan bir insanam. Düşünürəm ki, həmin dövrdə mobil telefonları yox idi, indi yaranıb. İnternet yox idi, indi var. Maşınlar, insanların geyim tərzini, televiziya sayı, yəni, çox şey dəyişib. Amma təhsil nə qədər dəyişib sualını indi mən ritorik sual olaraq verirəm. Nəyə görə? Çünki biz nə qədər təhsil dəyişməyə istəyirik, bu ayrı bir sualdır. Bu, təkə Təhsil Nazirliyinin və nazirinin istəyi ilə bağlı olan bir məsələ deyil. Və bizim təhsil dəyişməyimizlə bağlı, yəni, nədən nəyə dəyişməyimiz öz-özlüyündə böyük bir ictimai, çox geniş bir sualdır. Amma təbii ki, hər bir hadisə, baş vermiş makro dəyişiklik öz izini təhsildə buraxır. Bu dövrdə mənə elə gəlir ki, başa düşdüyümüz bir neçə məsələ oldu. Bir məsələ, başa düşməli olduğumuz desəm, daha düzgün olardı, bizim gələcək daha

Təhsilimiz üçün

Emin Əmrullayev: "Azərbaycanın ərazi bütövlüyünün bərpası təhsil sistemi və təhsil işçiləri olaraq bizim qarşımızda böyük imkanlar açır"

çox qeyri-müəyyənliyə gədir. Bunu mən əvvəllər bir dəfə də demişəm, çünki heç kim keçən ilin yanvarında - 2020-ci ildə baş vermiş 2 böyük hadisəni, yəni, həm 44 günlük Vətən müharibəsini və həm də COVID-19-la bağlı dəyişiklikləri proqnozlaşdırma bilməzdi və proqnozlaşdırma baş vermirsə, onda planlaşdırma da problemli olur. Amma biz bu cür dəyişikliklərə çevik və tez bir formada hazır olmalıyıq. Bir şeyi də qeyd edirəm. Adətən bir proses bitəndə

fır yoluxma müşahidə ediriksə, bundan sonra kifayət qədər vaxt götürüb düşünməliyik ki, nələri düz etdik, nələri düz etmədik. Və hər hansı bir növbəti dəfəki qısamüddətli və uzunmüddətli, fərqi yoxdur, başqa xarakterli bir böhranla üz-üzə qalanda necə edəcəyik ki, səhvləri bir də buraxmayaq. Və yaxud hazırlıqlı olduğumuz o aktivləri təkrar olaraq istifadə edək.

Kəmiyyət dəyişikliklərimizə keyfiyyət qurban verməməliyik

- Biz sanki daha çox orta təhsil proqramından danışırıq, orta məktəblərə toxunuruq. Amma bizi izləyənlər arasında, əminəm ki, ali təhsil alanlar da var. Onları da maraqlandıran suallar və yaxud ali təhsil almağa hazırlaşan abituriyentlər də var. Onların da çoxsaylı sualları var. Sadəcə dövlət sifarişli və ödənişli ali təhsil yerləri ilə bağlı sual həmişə aktualdır. Və həmişə də hamını narahat edir. Bax, o mütənasiblik necə qorunur? İldən-ilə necə dəyişir?

- Təhsilin hansı pilləsindən danışırıqsa danışırıq, fərqi yoxdur, əsasən 4 başlıca məqsəd hər bir Təhsil Nazirliyinin, hər bir təhsil nazirinin, fərqi yoxdur, məqsədi olmalıdır. 4 əsas məqsəd - birincisi, təhsilin olçatan olması. Yəni, biz təmin etməliyik ki, hər kəsin ali təhsil almağa ən azı imkanı vardır, yəni, hər kəs ali təhsil almağa başqa fikirdir. Amma hər bir kəsin ali təhsilə çıxışı var, başqa bir fikirdir. Təhsilin keyfiyyəti və bərabər imkanların olması, yəni, insanların kasıb və varlı, kənddə və ya şəhərdə yaşaması, qadın və ya kişi olmasından asılı olmayaraq hər bir adamın təhsilə və keyfiyyətli təhsilə çıxışı olsun. Və nəhayət, 4-cü məqsəd səmərəlilikdir ki, ayrılmış hər bir manatdan necə daha çox keyfiyyət əldə etmək olar. Yəni, bunları bir cümlədə qursaq olçatan, bərabər imkanları olan, keyfiyyətli təhsil sistemini səmərəlilik təmin edilməklə həyata keçirmək təhsil siyasətidir, bu 4 makro si-

yasət bizim əsas işlərimizdir. O ki qaldı Azərbaycan kontekstində ali təhsilə, təbii ki, bizim ümumiyyətlə, uzun bir müddət ali təhsilə yanaşmamız sovet dövründən qalan elitar təhsildir, biz daim seçmişik, ali təhsildə ən yaxşılar oxumalıdır və s. Müxtəlif sistemlər var. Ümumiyyətlə, hələ də ali təhsil nöqtəyi nəzərdən əhalimizin az bir hissəsi ali təhsillə əhatə olunub. Daha doğrusu, ali təhsil almış insanlardır. Bunun, təbii ki, son dövrlərdən daha

2015-2016-cı tədris ilində, bu, çox yaxın keçmişdir müəyyən mənada, bizim ümumilikdə ali təhsil müəssisələrinə faktiki qəbulumuz 31 min 699 nəfər olub. 2020-2021-ci tədris ilində isə bu rəqəm 43371 nəfər olub. Faktiki olaraq, ali təhsil müəssisələrinə qəbul olan insanların sayı artıb. Yəni, 31 mindən 43 minə qədər artıb. Bu, kifayət qədər böyük rəqəmdir.

çox əvvəlki dövrlə əlaqəsi var. Son dövrlərdə ali təhsilə qəbul saylarının artmasını, yəqin ki, hamı müşahidə edir. Bu, iki əsas proses əsasında aparılır. Birinci proses ondan ibarətdir ki, saylar artır, yəni, kəmiyyət dəyişiklikləri baş verir. İkinci proses ondan ibarətdir ki, biz keyfiyyət dəyişikliklərinin də artmasını istəyirik.

Siz maliyyələşməni qeyd etdiniz, maliyyələşmə olduqca vacib məsələdir. Çünki bu, təhsilin rəqabətliyini təmin edən dövlət sifarişli, həm ayrı-ayrı fərdlər, həm də abituriyentlər, həm ali təhsil müəssisələri arasında rəqabətliyinin təmin edilməsi üçün vacib bir elementdir. Yəni, başqa sözlə, hər bir abituriyent istəyir ki, pulsuz yerə düşsün, pullu yerə düşməsin. Bütün yerlər pulsuz olursa, onda faktiki olaraq rəqabət elementi azalır. Bu gün yəni də bir məsələ, bir fikir öz məcrasından çıxarılıb ictimaiyyətə fərqli bir formada təqdim edilmişdir. Bu gün brifinqdə qaldırılan fikirlərdən biri də

bu idi ki, biz əgər təhsili 500 manat eləsək, onda hamı ali təhsil alır və ya çox adam ali təhsil alır. Bu, mən qeyd etmək istəyirəm, təhsilin qiyməti ilə onun keyfiyyəti arasında olan əlaqədir. Yəni, bu gün biz bir nəfərə 2500 manat ayırırsaq, faktiki olaraq bunu 5 nəfərə ayıranda 5 nəfər ali təhsil alır. Amma hərsinə 500 manat ayırırsaq. Sual ondan ibarətdir ki, 500 manata hazırlanmış mühəndislə 2500 manata hazırlanmış və yaxud 5 min manata hazırlanmış mühəndis arasında keyfiyyət fərqi var. Yəni, biz kəmiyyət dəyişikliklərimizə keyfiyyəti qurban verməməliyik. Başqa sözlə, insanları, özümüzü aldatmamalıyıq. Yəni, ali təhsildə kəmiyyət dəyişiklikləri mütləq baş verməlidir, saylar artmalıdır. Və dediyim, xatırladığımız kimi, hər bir insan üçün, hər bir sosial qrant alanlar üçün imkanlar olmalıdır. Amma eyni zamanda bu, keyfiyyəti qurban verməklə

olmamalıdır. Biz süni şəkildə sayları artırmaqla əhalimizin daha çox hissəsi ali təhsil aldı deməklə özümüzü aldatmamalıyıq. Çünki uzunmüddətli və dədə həmin insanlar bizim əmək bazarımızın bir hissəsi olacaq. Mənə görə kəmiyyət və keyfiyyət arasındakı balanslı qoruyub saxlamaq çox bəsit iqtisadi bir asılılıqdır. Son dövrlər ərzində Azərbaycan hökumətinin bu istiqamətdə atdığı rəqəmlərə baxsaq, biz bunun şahidi oluruq ki, bizdə iki məsələ eyni anda baş verir. Gəlin mən konkret rəqəmlərdən danışım. 2015-2016-cı tədris ilində, bu, çox yaxın keçmişdir müəyyən mənada, bizim ümumilikdə ali təhsil müəssisələrinə faktiki qəbulumuz 31 min 699 nəfər olub. 2020-2021-ci tədris ilində isə bu rəqəm 43371 nəfər olub. Faktiki olaraq, ali təhsil müəssisələrinə qəbul olan insanların sayı artıb. Yəni, 31 mindən 43 minə qədər artıb. Bu, kifayət qədər böyük rəqəmdir.

yeni üfüqlər

← Əvvəlki səh.4

Ali təhsilin ölçətan olması bizim prioritetimizdir

- *Bəs müraciət edənlərin sayında hansı fərq olur?*

- Müraciət edənlərin sayında, məsələn, elə yerlər var ki, müəyyən qədər azalma var. Çünki uşaqların da sayında azalma gedir, rəqabətlik aşağı düşüb. Amma dövlət sifarişli yerlərlə bağlı bizdə əsaslı dəyişiklik baş verib. 2015-2016-cı tədris ilində dövlət sifarişli yerlərin sayı 11799, 2020-2021-ci tədris ilində isə 22681 olub. Bu isə təxminən 92 faiz çox göstərici deməkdir. Yəni, bu, dövlət başçısının və Azərbaycan hökumətinin müvafiq sərəncamları ilə mümkün olub. Sosial təbəqələrin, aşağı təminatlı ailələrdən olanların da təhsil alması üçün bu baş verib. Bu, yəqin ki, davam edəcək. Yəni, bu faktır, keçmişdə baş vermiş bir hadisədir. Eyni zamanda onu da qeyd edim ki, mənə görə istənilən polemika, istənilən fikirlərin fərdiliyi mümkündür, ancaq bunlar yalancı rəqəmlərə deyil, doğru faktlara əsaslanmalıdır. Hazırda bakalavr səviyyəsində təhsil alanların 56 faizi dövlət sifarişli və ya dövlət hesabına təhsil alır. Bir qismi dövlət sifarişli, bir qismi isə dövlət büdcəsi hesabına maliyyələşir. Həmin insanlar sosial cəhətdən daha az təminatlı ailələrdən, məcburi köçkün ailələrdən olanlardır, buraya ailəliyi olan insanlar, onların ailələri də aiddir. Eyni prosesi biz magistratura pilləsində də görürük. Sözümlün mahiyyəti ondan ibarətdir ki, ali təhsillə bağlı, dediyim kimi, biz çalışmalıyıq ki, daha çox insanımız ali təhsil alsın. Amma bunun da keyfiyyət faktorunu unutmamalıyıq. Yəni, keyfiyyətə təsir edən,

səhv şəkildə təqdim etməkdir. Amma başqa bir məsələ ondan ibarətdir ki, bu ilin yeniliklərindən, islahatlarından biri tələbə kreditləri alətlərinin ali təhsil alanlara təqdim edilməsidir. Burada da iki prinsip öz əksini tapacaq. Bir tərəfdən biz sosial cəhətdən aşağı gəlirləri olan insanlara faizsiz kreditlərin verilməsi, 2-ci tərəfdən isə nəticələri yüksək olan tələblərə müəyyən standart paketin verilməsini düşünürük. Ancaq kreditlər ümumilikdə nə deməkdir? Həm də vətəndaş məsuliyyəti deməkdir. Çünki dövlətin məsuliyyəti ilə bağlı bu qarşılıqlı anlaşmadır. Çünki vətəndaş məsuliyyətini inkişaf etdirməliyik, həm də müəyyən mənada dövlətin rolunu yerinə yetirmiş olur. Dövlət həm sosial cəhətdən, həm aşağı gəlirli ailələrdən olan, həm də eyni zamanda bacarığı yüksək olan insanlara imkanlar yaradır. Bu nöqtəyə-

yoх. Yəni, “5 nəfər bacarığı olmayan mühəndis, yoxsa bacarığı olan 1 mühəndis yaxşıdır” sualını mən müzakirə üçün insanlarımızı açıq buraxıram ki, bu barədə düşünsünlər.

Tələbə yönü olmaq olduqca vacibdir

- *Çox minnətdaram. Çox geniş və əhatəli məlumatlar verdiniz. Mənə elə gəlir ki, bu andan etibarən Emin müəllimin dedikləri və altından xətt çəkərək açıqlamaq istədiyiniz fikirlər heç bir mübahisə doğurmayacaq, qaranlıq tərəfləri qalmayacaq. Amma bir məsələni də istəyirəm vurğulayım. 2021-ci il üçün müəyyən olunan və reallaşdırılması nəzərdə tutulan bir çox məsələlər bir az dəyişikliyə uğraya bilər. Bəlkə də bu, çox subyektiv bir fikir olacaq. Amma bir çox şeylər dəyişdi. Mühərribə, itkilərimiz, gəlirlərin azalması, ictimai iasə obyektlərində işləyən bir ailə başçısının ailəsini təsəvvür edin... bütün bunları nəzərə alıb yeni güzəştlər, yenidən baxılmalar həyata keçirilə bilərmi? Təhsil ödənişini vaxtında ödəyən bilməyənlər necə olacaq? Bu hallarda hansısa güzəştlər olacaq? Belə bir düşüncələriniz, islahatlarınız varmı?*

- Bu məsələ, bilirəm ki, çox həssas məsələdir. Eyni zamanda öz fikrimi bacardığım qədər aydın ifadə etməyə çalışacağam. Hər hansı problemdən danışanda birincisi problemin miqyasını müəyyən etmək lazımdır. Ali təhsil haqqını ödəməmə əksər bakalavr və magistrlərimizin problemi deyil. Çünki onların təhsil haqlarını dövlət ödəyir. Yəni, 56 faiz tələbənin təhsil haqqını dövlət tam ödəyir. Ya dövlət sifarişli, ya dövlət büdcəsi hesabına və yaxud da koronavirus şəraitində bağlı müəyyən edilmiş kriteriyalar əsasında ən aşağı gəlirli, sosial yardım alan, valideynlərinin illik dərəcəsi olan, valideynini itirmiş şəxslər - onların pulunu dövlət ödəyir.

Bunun bütün cəmində bizim, yəni, 56 faiz tələbəmizin, ümumiyyətlə, belə bir probleminin olması nəzəri cəhətdən mümkün deyil. Geridə qalır bizim bakalavr və magistr təhsili alan 44 faiz tələbəmiz. Bu tələbələr bir qisminin bu problem, deyək ki, var, amma hamısının problemi yoxdur. Onlar ali təhsilə gələndən, təbii ki, öz hayatlarını planlaşdırırlar və ali təhsili ödənişli

əsaslarla almaları ilə bağlı qərar verirlər. Sadəcə olaraq, pandemiya baş verəndə, mühərribə dövrü, bunu heç kim proqnozlaşdırma bilmir. Burada iki tərəf var. Təhsil Nazirliyi burada müəyyən mənada tərəf deyil, daha çox məsələləri tənzimləyən qurumdur. Bir tərəfdən universitetlər, bir tərəfdən tələbələr var. Və tələbələr bu probleminin həllində, mən elə düşünürəm, dialoq çox önəmli məsələdir. Yəni, fərdi yanaşma çox önəmlidir. Çünki biz bir formula tapıb hamıya tətbiq edə bilmirik. Hər bir halda müxtəlif yanaşma var. Bu say nə qədər böyükdür sualı vacibdir. Mən düşünürəm ki, xeyli sayda belə tələbəmiz var. Biz bundan xəbərdarıq, bunu görürük. İkinci məsələ, ali təhsil müəssisələrinin fonunda bunlar fərqli tipli problemlərdir. Məsələn, böyük ali təhsil müəssisələri üçün bir tələbənin təhsil haqqını ödə-

fərdən və ya bir formuladan ibarət deyil. Bu, bir nəfərin həll edə biləcəyi problemlərdən deyil. Bizim ali təhsil müəssisələri ilə də, təbii ki, bu istiqamətdə onlarla ciddi şəkildə iş aparırıq. Tələbələrimizlə də bu iş aparılır. Amma hər bir halda bir yanaşmanın tələbə yönü olması olduqca vacib məsələdir deyə düşünürəm. Amma tələbələrimiz vəziyyətdən müəyyən mənada anlaşılıqlı yanaşma başa düşməlidirlər ki, bu gün ali təhsil müəssisələrinin maliyyələşməsinin yeganə mənbəyi tələbənin ödədiyi puldur, yəni, o maliyyələşmə yoxdursa, onda ali təhsil müəssisəsi də öz xərclərini ödəyər, fəaliyyətini saxlaya bilmir. Ona görə burada iki həqiqət var. Və bu 2 həqiqətin mütləq ortaq yeri var və bunu tapmağa hamımız bir yerdə çalışmalıyıq. Amma düşünürəm ki, buna emosiyalarla, giley-güzarla yox, oturub konstruktiv şəkildə fərdi qaydada məsələlərə baxmaqda edə bilərik.

Biz birlikdə qarşımızda olan çağırışın öhdəsindən gələ bilərik

- *Təşəkkür edirik, Emin müəllim. 45 dəqiqəlik bir dərslə müddətində bizim hamımızı maraqlandıran təhsillə bağlı suallar ətrafında maraqlı söhbət oldu. Sizə də fəaliyyətinizdə uğurlar, möhkəm cansağlığı arzulayıram. İki övladınız var və elə onların məktəb proqramını tərtib edib tənzimləyə-tənzimləyə digər valideynlərin də nələr çəkdiyini bilirsiniz. Ona görə də lütfən bir az hər kəsi düşünmək kimi məsuliyyətli bir işin başındasınız. Valideynin də bu dəqiqə nəzər-diqqəti sizin üzərinizdədir.*

Və dediyim kimi, daha çox düşünürəm ki, ali təhsil müəssisələrinin rəhbərləri ilə verilmiş situasiyaya anlaşılıqlı yanaşmaqla, situasiyanı başa düşməklə tələbə yönü olmaq olduqca vacibdir.

məməsi bir o qədər ciddi problem deyilsə, kiçik ali təhsil müəssisəsi üçün bu, hansısa professorun maaşını ödəməmək deməkdir. Bu nöqtəyə-nəzərdən, biz gələcəkdə belə problemlər olmasın deyə daha çox alətlər üzərində düşünmək istəyirik ki, bu, birdəfəlik həll yolu olmasın. Və dediyim kimi, daha çox düşünürəm ki, ali təhsil müəssisələrinin rəhbərləri ilə verilmiş situasiyaya anlaşılıqlı yanaşmaqla, situasiyanı başa düşməklə tələbə yönü olmaq olduqca vacibdir.

Amma tələbə də eyni zamanda hər bir problemini verilmiş qısa zamanda həll etməyə çalışmamalıdır. Burada kompromis variantlar, mütləq ki, var. Məsələn, hansısa bir tələbə bunu bir qədər gec edə bilər. Çünki tələbə kreditləri olacaq. Müəyyən mənada hansısa halda universitet güzəşt edə bilər, edə bilər deyə düşünürəm. Hansısa formada müəyyən zamanla verilə bilər və ya verilir. Çox hallarda bu var. Yəni, dediyim ondan ibarətdir ki, bəzi hallarda problemin həlli heç də bir nə-

- Mən də valideynlərimizə təşəkkür edirəm. Onlara ən önəmli olan səbir arzulayıram. Önəmli olan budur ki, yalnız səbirlə olub hansısa bir şəkildə böyük ambisiyalara, məqsədlərə nail olmaq olar. Bu, çox vacib məsələdir, eyni zamanda vəziyyətin mürəkkəbliyini hamımız başa düşürük. Yəqin ki, hamını məmnun edəcək, xoşbəxt edəcək həll yollarını tapmaq çox çətinidir. Amma daha çox əksəriyyət və bizim qarşımızda duran milli maraqlarımıza yönəlik qərarların verilməsi, düşünürəm ki, vacib məsələdir. Amma eyni zamanda inanıram ki, biz birlikdə qarşımızda olan çağırışın öhdəsindən gələ bilərik. Mən də sizə öz təşəkkürümü bildirirəm.

- *Çox sağ olun. Bir daha minnətdaram. Təhsilin ayrıca ayrılması bir vaxtı yoxdur. Təhsil hər zaman aktualdır, vacibdir. Önəmli olan budur ki, səylərimizi birləşdirərək təhsilli gələcəyimiz üçün əlimizdən gələni əsirgəməyək.*

Dövlət sifarişli yerlərlə bağlı bizdə əsaslı dəyişiklik baş verib. 2015-2016-cı tədris ilində dövlət sifarişli yerlərin sayı 11799, 2020-2021-ci tədris ilində isə 22681 olub. Bu isə təxminən 92 faiz çox göstərici deməkdir. Yəni, bu, dövlət başçısının və Azərbaycan hökumətinin müvafiq sərəncamları ilə mümkün olub.

sözsüz ki, birinci faktor maliyyələşmə faktorudur. Çünki bir tələbəyə ayrılan pulun müqabilində professorla verilən əməkhaqqı, həmin ali məktəbdə olan laboratoriyanın keyfiyyəti, təhsil infrastrukturunu, xarici əlaqələri, bəyönməliyyəsi mümkün olur, yəni, bu nöqtəyə-nəzərdən yalnız sayı artırırıqsa, onda keyfiyyətlə bağlı ciddi problemlərimiz olacaq. Keyfiyyətə çox fokus olub az sayda insanı ali təhsillə gətirərsək, onda bizim say probleminiz yaranacaq. Çünki hər yerdə tələbəmiz olmayacaq. Bu balans addım-addım qorunmalıdır.

Bir məqamı da qeyd edim, adambaşına düşən maliyyələşmə də son 2 ildə təxminən 30 faiz dövlət hesabına artırılmışdır. Yəni, bu mənada biz başa düşməliyik ki, ali təhsilin ölçətan olması və ali təhsilin gələcəkdə daha çox insanı əhatə etməsi bizim prioritetimizdir. Ona görə, “Təhsil naziri istəmir insanları ali təhsil alsın” demək, müəyyən mənada, ya sözü başa düşməməkdir, ya da onu məcradan çıxarıb

nəzərdən, mənə elə gəlir ki, yenə də deyirəm, böyük imkanlarımız gələcəkdə yenə də olacaq. Və bizim növbəti illərdə də abituriyentlərimizin ali təhsil almaq ehtimalı daha yuxarı olacaq. Bunu birmənalı demək olar. O cümlədən onu da unutmayaq ki, biz orta ixtisas təhsili müəssisələrindən də ali təhsil müəssisələrinə qəbul prosesini artırıq həyata keçiririk. Burada da minlərlə Azərbaycan vətəndaşı ali təhsil almaq imkanı əldə edir. Və bütün bunları ümumiləşdirsək və ilkin fikrə qayıtsaq, biz çalışmalıyıq ki, bu, elə də asan məsələ deyil, çünki bir-biri ilə əks istiqamətli prosesdir, ali təhsil bacardığımız qədər ölçətan olsun. Əhalinin müxtəlif sosial qrupları onların varlı-kasıb olmalarından asılı olmayaraq, burada iştirak edə bilsin. Amma bilik faktorunu unutmamalıyıq. Biz sonda ali təhsilli mütəxəssislərdən - mühəndisdən, həkimdən, müəllimdən danışırıq. Bu insanların keyfiyyətli hazırlanması bizim gələcəyimizi müəyyən edən faktordur, onların sayı

Təhsil naziri gənc müəllimlərlə görüşüb

Fevralın 2-də Təhsil naziri Emin Əmrullayev gənc müəllimlərlə onlayn formatda görüş keçirib.

2 Fevral – Gənclər Günü münasibətilə təşkil edilən görüşdə ölkəmizin ümumi təhsil müəssisələrində fəaliyyət göstərən bir qrup gənc müəllim iştirak edib.

Təhsil naziri 2 Fevral – Gənclər Günü tarixinə toxunaraq bildirib ki, əsas ümummilli liderimiz tərəfindən qoyulan dövlət gənclər siyasətinin nəticəsidir ki, bu gün ölkəmizdə idarəetmə bacarığı ilə seçilən intellektual, dünyagörüşlü yeni nəsil yetişib. Bu siyasi kurs ölkə Prezidenti cənab İlham Əliyev tərəfindən uğurla davam etdirilir. Nazir qeyd edib ki, gənclərimiz 44 günlük Vətən müharibəsində də qəhrəmanlıq və igidlik nümunəsi göstərdi, Ali Baş Komandan cənab İlham Əliyevin rəhbərliyi altında

sıx birləşərək torpaqlarımızı işğaldan azad etdi.

Emin Əmrullayev son illər gənclər arasında müəllim peşəsinə marağın artdığını vurğulayaraq gənc müəllimlərin təhsilimizin inkişafındakı rolundan söz açıb və qeyd edib ki, bu gün ölkəmizin ümumi təhsil müəssisələrində 141749 müəllim çalışır ki, onlardan 38272 nəfəri 35 yaşadək olan gənc müəllimdir.

Nazir sonda gənc müəllimləri 2 Fevral – Gənclər Günü münasibətilə təbrik edib, onların hər birinə Azərbaycanın sabahı, uğurlu gələcəyi naminə fəaliyyətlərində uğurlar arzulayıb.

Daha sonra görüşdə iştirak edən gənc müəllimlər fikirlərini bölüşüb və təhsilin inkişafına verə biləcəkləri töhfədən danışılar.

Pandemiya dövründə təhsil

Təhsil naziri rəsmi “Facebook” səhifəsi üzərindən təhsil ictimaiyyətini maraqlandıran çoxsaylı sualları cavablandırır

◀ Əvvəli səh.1

Məktəblərin yenidən açılması məsələsinə toxunan Təhsil naziri qeyd edib ki, fevralın 15-ə qədər ənənəvi təhsilə qismən də olsa, qayıtmağa çalışılır. Nazir bildirib ki, dövlət və özəl olmasından asılı olmayaraq, təhsil eyni qaydada təşkil edilir: “Bölgələrdə siniflərdə 1.5 metr məsafə qorunmaqla, bütün şagirdlər məktəbə gələ bilirsə, bu halda təhsili həftədə 5 gün formatına qaytarırıq. Daha sonra növbəti həftədəki dinamikadan asılı olaraq gələcəyə qədər ki, qısa zamanda - fevralın 15-ə qədər məktəblər ənənəvi təhsilə qismən də olsa, qaytarılırsın”.

Nazir bağcaların açılması ilə bağlı suallara cavabında qeyd edib ki, bağcaların fevralın 15-ə qədər açılacağına ümidlər var: “Bağcaların birinci mərhələdə açılmamasının səbəbi odur ki, bu barədə qərar verəndə yoluxma sayı hələ yuxarı idi. Saylarda azalmalar var. Yəqin növbəti iş həftəsində müəyyən qərarlar verilə bilər”.

Təhsil naziri Emin Əmrullayev bəzi məktəblərdə pandemiya şəraitində yer probleminin olmadığını bildirib: “Müəyyən mənada uşaqların 5 gün ərzində dərsgə gəlməsini təmin etmək olar. Bəzi hallarda isə xüsusilə, Abşeron rayonunun Xırdalan qəsəbəsində, Masazırda, Bakının ətraf kənd və qəsəbələrində kifayət qədər sıx məktəblər var ki, bu məktəblərdə şagird həddindən çoxdur. Belə məktəblərdə məcbur qalıb təhsili 6 günə keçirə bilirik. Çünki sıxlıq imkan vermir, 5 gün edək. Düzdür, yalnız ibtidai təhsil alanlar məktəbə gələndə, sıxlıq o qədər də böyük olmur. Amma V-IX siniflər məktəbə qayıtdıqdan sonra sıxlıq olacaq. Operativ Qərarqahdan olan həmkarlarımızla birgə müzakirə aparıb, qərar verəcəyik. Yaxın günlərdə valideynlər bununla bağlı məlumat alacaqlar. Düşünürük ki, bir həftə əvvəl övladlarının dərsgə getməsi ilə bağlı məlumatlı olmalıdırlar. Növbəti həftə bununla bağlı açıqlamalar veriləcək”.

Oruc MUSTAFAYEV

“Xüsusi təhsilə cəlb olunanların valideynlərinə və ya digər qanuni nümayəndələrinə uşaqlarını xüsusi təhsil müəssisəsinə, sağlamlıq və reabilitasiya mərkəzlərinə və tibb müəssisələrinə aparıb-gətirmək üçün müavinətin həcmnin müəyyən edilməsi haqqında” Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2001-ci il 25 dekabr tarixli 200 nömrəli Qərarında dəyişiklik edilməsi barədə

Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin qərarı

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 119-cu maddəsinin səkkizinci abzasını rəhbər tutaraq, Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti **qərara alır**:

“Xüsusi təhsilə cəlb olunanların valideynlərinə və ya digər qanuni nümayəndələrinə uşaqlarını xüsusi təhsil müəssisəsinə, sağlamlıq və reabilitasiya mərkəzlərinə və tibb müəssisələrinə aparıb-gətirmək üçün müavinətin həcmnin müəyyən edilməsi haqqında” Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2001-ci il 25 dekabr tarixli 200 nömrəli Qərarının (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2001, № 12, maddə 810; 2004, № 12, maddə 1073; 2008, № 11, maddə 1038; 2015, № 4, maddə 475; 2018, № 3, maddə 614) 1-ci və 1-1-ci hissələrində “22 (iyirmi iki)” rəqəmləri və sözləri “50 (əlli)” rəqəmləri və sözü ilə əvəz edilsin.

Əli ƏSƏDOV,
Azərbaycan Respublikasının Baş naziri

Bakı şəhəri, 27 yanvar 2021-ci il

“Pedaqoji profilli ixtisaslar üzrə ali və orta ixtisas təhsili müəssisələrini bitirmiş və ümumi təhsil müəssisələrində işə başlamış gənc mütəxəssislər üçün əlavə güzəştlər və stimullaşdırıcı tədbirlərin müəyyən edilməsi haqqında” Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2010-cu il 14 aprel tarixli 67 nömrəli Qərarında dəyişiklik edilməsi barədə

Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin qərarı

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 119-cu maddəsinin səkkizinci abzasını rəhbər tutaraq, Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti **qərara alır**:

“Pedaqoji profilli ixtisaslar üzrə ali və orta ixtisas təhsili müəssisələrini bitirmiş və ümumi təhsil müəssisələrində işə başlamış gənc mütəxəssislər üçün əlavə güzəştlər və stimullaşdırıcı tədbirlərin müəyyən edilməsi haqqında” Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2010-cu il 14 aprel tarixli 67 nömrəli Qərarının (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2010, № 4, maddə 358; 2014, № 8, maddə 1012; 2018, № 1, maddə 125) 1-ci hissəsində “60 (altmış)” rəqəmləri və sözü “90 (doxsan)” rəqəmləri və sözü ilə əvəz edilsin.

Əli ƏSƏDOV,
Azərbaycan Respublikasının Baş naziri

Bakı şəhəri, 27 yanvar 2021-ci il

“Dövlət məktəbəqədər təhsil müəssisəsinə maliyyələşdirmə normativləri”nin təsdiq edilməsi barədə” Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2018-ci il 12 yanvar tarixli 12 nömrəli Qərarında dəyişiklik edilməsi haqqında

Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin qərarı

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 119-cu maddəsinin səkkizinci abzasını rəhbər tutaraq, Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti **qərara alır**:

Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2018-ci il 12 yanvar tarixli 12 nömrəli Qərarı (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2018, № 1, maddə 128; 2020, № 9, maddə 1203) ilə təsdiq edilmiş “Dövlət məktəbəqədər təhsil müəssisəsinə maliyyələşdirmə normativləri” yeni redaksiyada təsdiq edilsin (əlavə olunur).

Əli ƏSƏDOV,
Azərbaycan Respublikasının Baş naziri

Bakı şəhəri, 27 yanvar 2021-ci il

Bakı Dövlət Universitetinin Himayəçilər Şurasının növbəti iclası keçirilib

BDU-da 2020-ci il ərzində görülən işlər, universitetin inkişaf strategiyası və digər məsələlər müzakirə edilib

Yanvarın 29-da Təhsil naziri Emin Əmrullayevın sədrliyi ilə Bakı Dövlət Universitetinin (BDU) Himayəçilər Şurasının növbəti iclası keçirilib. İclasda Himayəçilər Şurasının üzvləri, universitetin rektoru Elçin Babayev və Təhsil Nazirliyinin əməkdaşları iştirak ediblər.

Tədbirdə BDU-da 2020-ci il ərzində görülən işlər, universitetin inkişaf strategiyası və digər məsələlər müzakirə edilib.

BDU-nun yeni yataqxanasının açılışı olub

Təhsil naziri açılış mərasimində iştirak edib

Yanvarın 29-da Bakı Dövlət Universitetinin (BDU) əsaslı təmir olunmuş tələbə yataqxanasının açılış mərasimi olub.

Təhsil naziri Emin Əmrullayev açılış mərasimində iştirak edib.

Qeyd edək ki, ümumi sahəsi 5100 m² olan beş mərtəbəli yataqxana 220 nəfər tələbə üçün nəzərdə tutulub. Müasir standartlara cavab verən yataqxanada 104 yataq otağı ilə yanaşı, 2 qonaq otağı, oxu zalı, yeməkhana, camaşırxana, istirahət guşəsi, tibb otağı, idman avadanlığı quraşdırılmış sahə var.

Təhsil sahəsində əlaqələrin hazırkı vəziyyəti və gələcək inkişaf perspektivləri müzakirə edilib

Fevralın 4-də Təhsil naziri Emin Əmrullayev Türkiyə Maarif Fondunun rəhbəri Birol Akgün ilə görüşüb.

Görüş zamanı Azərbaycan Respublikasının Təhsil Nazirliyi ilə Türkiyə Maarif Fondu arasında təhsil sahəsində əlaqələrin hazırkı vəziyyəti və gələcək inkişaf perspektivləri müzakirə edilib.

***

Yanvarın 29-da Təhsil naziri Emin Əmrullayev Rumıniyanın Azərbaycan Respublikasındakı fövqəladə və səlahiyyətli səfəri Dan Yanku ilə görüşüb.

Görüş zamanı Azərbaycan Respublikası ilə Rumıniya arasında təhsil sahəsində əlaqələrin hazırkı vəziyyəti və gələcək inkişaf perspektivləri müzakirə edilib, universitetlərarası əməkdaşlığın təşviq edilməsinin vacibliyi vurğulanıb.

XXI əsrin tələblərinə uyğun təhsil

Milli prioritetlərdə təhsil sahəsində strateji hədəflər müəyyən olunur

← Əvvəli səh.1

Sərəncamla yaxın 10 il ərzində XXI əsrin tələblərinə uyğun təhsil sisteminin qurulması istiqamətində strateji hədəflər müəyyən olunur. Sənəddə xüsusilə qeyd olunur ki, dünyada artan rəqabətə davam gətirə bilmək üçün iqtisadiyyatın uzunmüddətli inkişafı müasir və güclü təhsilə arxalanmalıdır. Məhz təhsil vasitəsilə insan kapitalının milli sərvətdə iştirak payı davamlı şəkildə artırılmalıdır. Strateji dövrdə kompetensiya, sosial vərdişlər və bacarıqların harmoniyada inkişafına əsaslanan "ömürboyu təhsil"ə xüsusi önəm verilməlidir. Erkən və məktəbəqədər təhsilin əhatə dairəsi genişlənməli və mərhələlərlə müvafiq yaşda olan bütün uşaqları əhatə etməlidir.

Cəmiyyətin inkişafının təminatçısı olan ümumi təhsilin gücləndirilməsi üçün təhsil sistemində gedən modernləşmə davam etdirilməli, məzun islahatları dərindən, inteqrativ tədris təcrübəsi inkişaf etdirilməlidir. Bu əsasda ölkənin beynəlxalq qiymətləndirmələrdə (PISA, PIRLS, TIMSS, ICILS) mövqeyinin əhəmiyyətli dərəcədə yaxşılaşmasına nail olunmalıdır.

Təhsil sistemi gənc nəslə gələcək rəqəmsal texnologiyalar dövrünə hazırlamaq üçün onlara məktəb yaşından rəqəmsal sənədlərin aşılmasına diqqət yetirməli, indikindən əvvəlki şəkildə fərqlənən yeni bacarıqlar, ixtisaslar və peşələr verməlidir. İnsanların yüksək keyfiyyətli təhsil almaq imkanları genişləndirilməli, kadr hazırlığı əmək bazarının tələblərinə uyğunlaşmalı, peşə hazırlığı sisteminin inkişaf etdirilməsi tədbirləri çərçivəsində beynəlxalq sertifikatlara uyğun mütəxəssislər hazırlanmalıdır.

Güclü təhsil hesabına yüksək peşə bacarıqlarına malik insan kapitalı yaratmaq üçün ali təhsil müəssisələrinin beynəlxalq səviyyədə keyfiyyət baxımından rəqabətə davamlılığı təmin olunmalıdır.

Oruc MUSTAFAYEV

Nazir Vətən müharibəsi iştirakçısı olan təhsil işçiləri ilə görüşüb

20 məktəb direktoru, 32 direktor müavini, 671 müəllim, 1 rayon təhsil şöbəsinin müdiri düşmənlərə qarşı vuruşaraq böyük qəhrəmanlıqlar göstərmiş

Yanvarın 30-da Təhsil naziri Emin Əmrullayev Vətən müharibəsi iştirakçısı olan təhsil işçiləri ilə görüşüb.

Nazir təhsil işçilərini Qələbə münasibətilə təbrik edib, Vətən uğrunda canından keçən şəhidlərimizə Allahdan rəhmət diləyib, yaralıların tezliklə sağalmalarını arzulayıb.

Təhsil naziri qeyd edib ki, torpaqlarımızın işğaldan azad olunmasını şərtləndirən əsas səbəb ölkə Prezidenti, Silahlı Qüvvələrin Ali Baş Komandanı cənab İlham Əliyevin son illərdə həyata keçirdiyi güclü dövlət və ordu quruculuğu siyasəti-

dir. Ölkə Prezidentinin dəmir yumruğu altında vahid bir güc olaraq torpaqlarımızı Müzəffər Ordumuzun sayəsində işğaldan azad etdik.

Vətən müharibəsinin təhsilimizə də təsirsiz ötürmədiyini vurğulayan Emin Əmrullayev deyib ki, 44 günlük Vətən müharibəsində 20 nəfər təhsil işçisi döyüşlərdə qəhrəmanlıq və şücaət göstərərək şəhidlik zirvəsinə ucaldı. Dövlət başçısının müvafiq sərəncamları ilə onların hər biri ölümündən sonra müxtəlif medallarla təltif edilib. Qürurverici haldır ki, işğal altında olan torpaqlarımızın azad edilməsi üçün səfərbərliyə qoşulanların sıra-

sında 20 məktəb direktoru, 32 direktor müavini, 671 müəllim, 1 rayon təhsil şöbəsinin müdiri düşmənlərə qarşı vuruşaraq böyük qəhrəmanlıqlar göstərmiş.

Təhsil naziri sonda təhsil işçilərinə xüsusi təşəkkürünü ifadə edərək, onlarla yanaşı, şəhid təhsil işçilərinin ailələrinin də hər zaman diqqət və qayğı ilə əhatə olunacağını vurğulayıb.

Görüşdə Vətən müharibəsində iştirak etmiş təhsil işçiləri keçdikləri döyüş yolu ilə bağlı öz hekayələrini bölüşüb, eləcə də təhsilə verə biləcəkləri töhfələrdən danışmışlar.

Məktəbdənkənar təhsil müəssisələrinin rəhbərləri ilə videokonfrans

Təhsil Nazirliyi sistemində fəaliyyət göstərən məktəbdənkənar təhsil müəssisələrində mövcud vəziyyət, görülmüş işlər və qarşıda duran vəzifələrə həsr olunmuş videokonfrans keçirilib.

"Microsoft Teams" platforması üzərindən onlayn keçirilən tədbirdə Təhsil nazirinin müavini Firudin Qurbanov, nazirliyin Məktəbdənkənar fəaliyyətinin təşkilatçıları, Təhsil Nazirliyi sistemində fəaliyyət göstərən uşaq-gənclər inkişaf mərkəzlərinin, uşaq-gənclər idman-şahmat məktəblərinin, idman liseylərinin direktorları iştirak edib.

Videokonfransı giriş sözü ilə açan nazir müavini Firudin Qurbanov 44 günlük Vətən müharibəsində öldürülən qələbə münasibətilə tədbir iştirakçılarına təbrik edib, döyüşlərdə iştirak edən təhsil işçilərinin şücaətlərindən danışdı. Görüşdə Vətən uğrunda canından keçən təhsil işçilərinin xatirəsi yad edildi.

Nazir müavini COVID-19 pandemiyasının təsirlərini minimalaşdırılması istiqamətində ölkə rəhbərliyi tərəfindən atılan addımların əhəmiyyətini vurğulayaraq verilmiş tapşırıqların icra vəziyyəti, pandemiya dövründə tədrisin davamlılığını təmin etmək məqsədilə nazirlik tərəfindən görülən işlər barədə danışdı. Firudin Qurbanov pandemiya dövründə tədrisin davamlılığının tə-

min edilməsi, məktəblilərin ev şəraitində asudə vaxtlarının səmərəli keçirilməsinə nail olunması, onların fiziki hazırlığı və yaradıcılıq imkanlarının inkişaf etdirilməsi məqsədilə həyata keçirilən tədbirlərdən söz açdı. Nazir müavini bu müddət ərzində əlamətdar və tarixi günlərlə bağlı Təhsil Nazirliyi sistemində fəaliyyət göstərən məktəbdənkənar təhsil müəssisələri tərəfindən 100-ə yaxın müsabiqə, sərgi, virtual-ekskursiya, düşərgə, "dəyirmi masa", o cümlədən, onlayn platformada 9 respublika və beynəlxalq onlayn rəsm müsabiqəsi, 2 respublika videoçarx müsabiqəsi, 12 yaradıcılıq müsabiqəsi, 1 inşa-yazı müsabiqəsi, 1 beynəlxalq festival-müsabiqəsi, 1 ekoloji forum, 2 beynəlxalq, 3 yerli olmaqla 5 şahmat turnirinin keçirildiyini qeyd edib və sözügedən tədbirlərə 15 mindən artıq şagirdin qatıldığını vurğulayıb.

Firudin Qurbanov tədbir iştirakçılarına şagirdlərin məktəbdənkənar fəaliyyətə cəlb olunması, təlim-tərbiyə prosesinin təşkili, nizam-intizam və təhlükəsizlik qaydalarına riayət edilməsi, kadr təminatının yaxşılaşdırılmasına dair tövsiyə və tapşırıqlarını verib.

Görüşdə məktəbdənkənar təhsil müəssisələrində mövcud vəziyyət, qarşıda duran vəzifələrə dair fikir mübadiləsi aparılıb, gündəlikdəki məsələlərə bağlı təklif və tövsiyələr səsəndirilib.

Yuxarı siniflər və universitetlərdə ənənəvi tədris qismən bərpa olunur

Təhsil Nazirliyinin təklifinə əsasən, ölkə ərazisində fəaliyyət göstərən təhsil müəssisələrində tədris və təlim-tərbiyə prosesi mərhələli olaraq əyani formada sanitar-gigiyenik tələblər nəzərə alınaraq aşağıda qeyd edilmiş qaydada davam etdiriləcək.

2021-ci il 8 fevral tarixindən:

- * Bakı və Sumqayıt şəhərləri, Abşeron rayonu istisna olmaqla, ölkənin digər şəhər və rayonlarında yerləşən, layihə tutumu və şagird sıxlığı təhsilalanlar arasında fiziki (sosial) məsafəni (ən azı 1.5 metr) gözləməyə imkan verən ümumi təhsil müəssisələrində tədris **ümumi orta təhsil səviyyəsində (I-IX siniflərdə) həftədə 5 dəfə** olmaqla;
- * Layihə tutumu və şagird sıxlığı təhsilalanlar arasında fiziki (sosial) məsafəni (ən azı 1.5 metr) gözləməyə imkan verməyən ümumi təhsil müəssisələrində isə tədris **ümumi orta təhsil səviyyəsində (I-IX siniflərdə) həftədə 3 dəfə** olmaqla;
- * Təhsil Nazirliyinin tabeliyində fəaliyyət göstərən müstəqil tədris binası və əlverişli maddi-texniki bazası demək üzvləri arasında fiziki (sosial) məsafəni (ən azı 1.5 metr) gözləməyə

imkan verən uşaq-gənclər inkişaf mərkəzlərində aşağı yaş qruplarında (I-IV siniflər) dər-nək məşğələləri həftədə 2 dəfə olmaqla ənənəvi formada keçiriləcək.

2021-ci il 15 fevral tarixindən:

- * Məktəbəqədər təhsil müəssisələrində;
- * Bakı və Sumqayıt şəhərlərində, Abşeron rayonunda yerləşən ümumi təhsil müəssisələrinin məktəbəhazırlıq mərhələsində tədris həftədə 2 dəfə, ibtidai təhsil səviyyəsində (I-IV siniflərdə) həftədə 3 dəfə, **ümumi orta təhsil səviyyəsində (V-IX siniflərdə) həftədə 2 dəfə** olmaqla;
- * Xüsusi məktəblərdə (I-IX siniflərdə) həftədə 5 dəfə olmaqla;
- * Ali və orta ixtisas təhsili və peşə təhsili müəssisələrində praktik məşğələlər tələb olunan ixtisaslar üzrə (**müvafiq laboratoriya və xüsusi təchiz edilmiş auditoriyalarda**) və təhsilalanların fiziki iştirakını tələb edən fənlərin və mövzuların əvvəlcədən müəyyən edilmiş cədvəllər üzrə tədrisi (**tibb, yaradıcılıq, mühəndislik və s.**) ənənəvi formada bərpa olunacaq.

2021-ci il Gənclər üçün Prezident mükafatçıları

Məlum olduğu kimi, Azərbaycan Respublikası Prezidentinin müvafiq sərəncamı ilə 2 Fevral - Gənclər Günü ilə əlaqədar elm, təhsil, mədəniyyət, gənclər siyasəti və gənclərlə iş, ictimai və sosialyönümlü fəaliyyət, innovasiya və sahibkarlıq sahələrində

xüsusi fərqlənən bir qrup şəxsə 2021-ci il Gənclər üçün Prezident mükafatları verilib. Onların arasında təhsil və elm sahəsində fərqlənən gənclərimiz də var. “Azərbaycan müəllimi” qəzetinə müsahibələrində gənclər öz təəssüratlarını bölüşüblər.

Səmrə Mirzəyeva

Zəhra Qasımzadə

İsmayıl İsmayılı

Nəcəf Qənbərov

“Sevincimi ifadə etməkdə çətinlik çəkirəm”

İsmayıl İsmayılı,
Naxçıvan Dövlət Universiteti
“Məmarlıq və mühəndislik fakültəsi”
memarlıq kafedrasının müəllimi

1991-ci ildə Ordubad rayonunun Nüsnü kəndində anadan olub. 2016-cı ildə Naxçıvan Dövlət Universitetinin memarlıq və mühəndislik fakültəsinin “Məmarlıq” ixtisasını fərqlənmə diplomu ilə bitirib. 2017-ci ildən NDU-nun “Məmarlıq” kafedrasının müəllimidir. Ayrı-ayrı illərdə müsabiqələrdə fərqlənib, mükafata layiq yerlər tutub. 2019-cu ildə Naxçıvanda keçirilən “Yaradıcı gənclər festivalında” memarlıq nominasiyası üzrə II yerin, 2019-cu ildə Naxçıvan Muxtar Respublikasının yaranmasının 95 illiyi ilə bağlı bütün sahələr üzrə keçirilən yaradıcılıq müsabiqəsində memarlıq nominasiyasının qalibi olub.

Gənclər günü ilə bağlı ölkə başçısı cənab İlham Əliyevin sərəncamı ilə Prezident mükafatına layiq görüldüm. Həqiqətən sevincimi ifadə etməkdə çətinlik çəkirəm. Ölkəmizdə aparılan uğurlu gənclər siyasətinin inkişafını hər gün daha aydın şəkildə görə bilirəm. Bundan sonrakı memarlıq və müəllimlik fəaliyyətimdə daha əzmlə çalışıb tələbələrə birgə yeni memarlıq layihələri hazırlayacağam. İnənəm ki, hazırladığımız bu layihələrimiz əsasında inşa olunaçaq tikililər universitetimizdə, Muxtar Respublikamızda, həm də işğaldan azad olunan ərazilərimizdə vətəndaşlarımıza səmərəli xidmət göstərəcəkdir. Bu böyük ali mükafata layiq görüldüyüm üçün cənab Prezidentə dərin təşəkkür və minnətdarlığımı bildirirəm.

“Dövlətin gənclərə olan xüsusi diqqət və qayğısını hiss edirik”

Səmrə Mirzəyeva,
AMEA-nın Molekulyar Biologiya və Biotexnologiyalar İnstitutunun böyük elmi işçisi, biologiya üzrə fəlsəfə doktoru

Ümummilli lider Heydər Əliyev tərəfindən müəyyənləşdirilmiş dövlət gənclər siyasəti hazırda onun layiqli davamçısı möh-

tərəm Prezident İlham Əliyev tərəfindən uğurla davam etdirilir. Ölkə başçısı tərəfindən gənc nəslin savadlı və uğurlu yetişməsi üçün aparılan islahatlar buna bariz nümunədir. Elm sahəsində də biz gənc alimlər ölkə Prezidentinin diqqət və qayğısını öz üzərində hiss edirik, bu etimada daim layiq olmağa çalışırıq.

2014-cü ildə Bakı Dövlət Universitetinin magistr pilləsini fərqlənmə diplomu ilə bitirdikdən sonra doktorantura təhsilimi AMEA Molekulyar Biologiya və Biotexnologiyalar İnstitutunda davam etdirdim. Müəssisədə akademik İradə Hüseynova tərəfindən yaradılan və son tələblərə cavab verən ən müasir və innovativ texnologiyalarla təsis edilmiş laboratoriyalarda öz tədqiqat işlərimi apararaq başa vurdum. 3 ilə yaxın bir müddətdə yüksək səviyyəli dissertasiya işimi ərsəyə gətirərək, 2018-ci ildə biologiya üzrə fəlsəfə doktoru adına layiq görüldüm. Məhz bu səbəbdən Gənclər üçün təsis edilmiş Prezident mükafatına layiq görülməyimi əməkdaş olduğum institutun uğuru hesab edirəm. Keçmiş olduğum son dərəcə çətin və bir o qədər də fəxrətli müddət ərzində böyük elmi işçi kimi çalışdığım AMEA MBBI-də elmi rəhbərim və kollektiv tərəfindən daima mənəvi dəstək hiss etmişəm. Mən bu gün qürur hissi keçirirəm ki, əsas akademik Cəlal Əliyev tərəfindən qoyulan institutun yetirməsiyəm. Bu gün müstəqil Azərbaycanın inkişafı naminə görülməli işlərin əsas ağırlığı və məsuliyyəti biz gənclərin üzərinə düşür. Azərbaycanın gəncliyi ölkəmizin xoşbəxt gələcəyini yalnız Prezident İlham Əliyevlə bağlıdır, öz həyat və yaradıcılığını xalqına, Vətəninə və dövlətinə həsr etməyə hazır olduğunu əməli fəaliyyəti ilə sübut etməyə çalışır.

“Prezident mükafatı məni daha da məsuliyyətli olmağa çağırır”

Zəhra Qasımzadə,
Türkiyə Cümhuriyyəti
Özyeğin Universitetinin tələbəsi

2002-ci ildə Sumqayıtda anadan olub. 2019-2020-ci tədris ilində akademik Zərifə Əliyeva adına Liseyi bitirib. 2020-ci ildə Türkiyə Cümhuriyyəti Özyeğin Universitetinin “Biznesin idarə edilməsi” ixtisasına qəbul olub. Hazırda həmin universitetin I kur-

sunda təhsil alır.

Z.Qasımzadə yerli və qlobal bazarda uğur qazanmış bir neçə startapın həmtəsisçisidir. 2018-2019-cu tədris ilində Təhsil Nazirliyinin təşkil etdiyi “Sabahın alimləri” VIII Respublika Müsabiqəsində finala vəsiqə qazanıb.

Dünyanın ən böyük təmiz texnologiya startap akselerasiya proqramı olan “Climate-LaunchPad”ın region üzrə 2020-ci ildə I-ci yerin qalibi və Niderlandın Amsterdam şəhərində keçirilmiş “ClimateLaunchPad”ın dünya finalçısı olub. Beynəlxalq “GENIUS” olimpiadasında biznes kateqoriyası üzrə finala vəsiqə qazanıb və 20 min ABŞ dolları dəyərində mükafata layiq görülmüşdür. Asiyanın ən böyük elm və texnologiya festivalı olan “TECHFEST, IIT BOMBAY ASIA” proqramında 3-cü yeri qazanıb. ABŞ-in Yale Universitetində təşkil olunan Elm və Mühəndislik Sərgisində (“The Yale Science and Engineering Association”) ən çox fərqlənən layihə müəlliflərindən biri olub. 2019-cu ildə layihəsi “The Create the Future Design Contest” proqramında dünya üzrə ən yaxşı 100 layihədən biri seçilib.

Mükafata layiq görüldüyüm üçün sevinirəm və buna görə cənab Prezidentə çox minnətdaram. Təhsil aldığım məktəblər, müəllimlərim, mentorlarım, ətrafımdakı çalışqan və əzmkar insanlara da təşəkkür edirəm. Vurğulamaq istəyirəm ki, bu mükafat məni daha da məsuliyyətli olmağa çağırır. Həqiqətən böyük və ciddi məsuliyyətdir. Mən bunu yaxşı başa düşürəm. Anlayıram ki, güclü Azərbaycan üçün daha çox çalışmalı və bu yüksək adın dəyərini layiq formada özümü daha da inkişaf etdirməliyəm.

Tələbə və gənclərin təşkilatlanması işinə töhfə

Nəcəf Qənbərov,
Erciyes Universiteti Beynəlxalq Tələbələr Koordinasiya Mərkəzinin koordinatoru

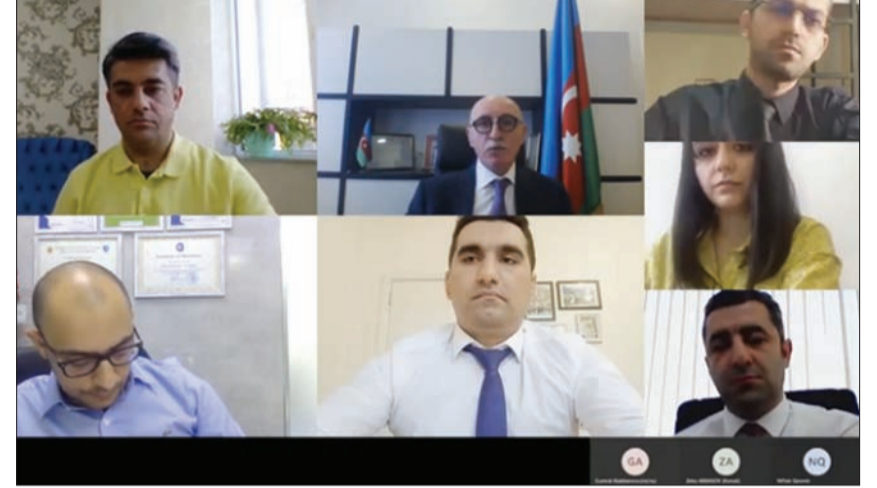
1992-ci ildə Cəlilabad şəhərində anadan olub. Bakıdakı 159 nömrəli tam orta məktəbi bitirib. 2010-2015-ci illərdə Türkiyənin Erciyes Universitetinin Beynəlxalq münasibətlər fakültəsində bakalavr, 2015-2016-cı illərdə Beykent Universitetində İnsan Resurslarının İdarə Edilməsi fakültəsinin Biznesin İdarə Edilməsi (MBA) magistratura proqramı üzrə təhsil alıb.

Tələbəlik illərində aktiv fəaliyyət göstərərək xaricdə yaşayan azərbaycanlıların bir araya gətirilməsi, tələbə və gənclərin təşkilatlanması işinə töhfə vermiş, ictimai birliklərdə sədr və idarəetmə vəzifələrində çalışıb, həmçinin Azərbaycanın Türkiyədəki səfirliyinin təhsil əlaqələri üzrə tələbə təmsilçisi olub. Türkiyə Respublikası Kayseri şəhərində 89 ölkədən olan xarici tələbələr bir araya gəlməsi üçün Kayseri Xarici Tələbələr Koordinasiya Şurasının təsis olunması və idarə edilməsində mühüm rol oynayıb. Azərbaycan həqiqətlərinin Afrika, Ərəb ölkələri, Asiya, Avropa, Okeaniya, Amerika qitəsi və s. olan minlərlə tələbəyə çatdırılması istiqamətində bir çox layihələrin təşəbbüsünü və təşkilatçısı olub. Koordinasiya Şurası Erciyes Universiteti tərəfindən müsbət qəbul edilmiş və rəsmi olaraq universitetin Koordinasiya Mərkəzinə çevrilib. Hazırda Erciyes Universiteti Beynəlxalq Tələbələr Koordinatorluğu kimi fəaliyyət göstərir.

Əvvəlcə ölkə Prezidenti cənab İlham Əliyevə göstərdiyi diqqət və yüksək etimada görə öz minnətdarlığımı bildirirəm. Vətən müharibəsində qazanılan qələbə cənab Prezidentin məna və bütün dünya azərbaycanlılarına ən böyük hədiyyəsi idi. İndi bu mükafatın da məna təqdim olunması iqtidatın sevinc, fərəh hissi oldu və ölkəm üçün daha böyük həvəslə çalışmağa stimula yaradı.

Oruc MUSTAFAYEV

Vətən müharibəsi iştirakçısı olan xaricdə təhsil almış gənclərlə görüş

Təhsil nazirinin müavini Firudin Qurbanov 2 Fevral-Gənclər Günü münasibətilə Vətən müharibəsi iştirakçısı olan dövlət hesabına xaricdə təhsil almış gənclərlə onlayn görüş keçirib.

Firudin Qurbanov görüş iştirakçılarını 2 Fevral - Gənclər Günü və Vətən müharibəsində qazanılmış Qələbə münasibətilə təbrik edib, şəhidlərimizə Allahdan rəhmət diləyib, yaralıların tezliklə sağalmalarını arzulayıb. Nazir müavini gənclər gününün təsis edilməsi və onun tarixi haqqında məlumat verib. Torpaqlarımızın işğaldan azad olunmasının xalqın, xüsusilə də gənclərin ölkə Prezidentinin dəmir yumruğu altında vahid bir güc olaraq birləşməsi və Müzəffər Ordumuz sayəsində mümkün olduğunu vurğulayıb. Bildirib ki, işğal altında olan torpaqlarımızın azad edilməsi üçün səfərbərliyə cəlb edilən, yaralıların müalicəsi üçün tibbi xidmətə könüllü yollananlar sırasında dövlət hesabına (dövlət proqramları və hökumətlərarası təqaüd proqramları) xaricdə təhsil almış şəxslər də olub. Firudin Qurbanov bunun qürurverici hal olduğunu qeyd edib.

Görüşdə Vətən müharibəsi iştirakçısı olan dövlət hesabına xaricdə təhsil almış gənclər keçdikləri döyüş yolumdan danışıb, bu prosesin iştirakçısı olmaqdan qürur duyduqlarını dilə gətiriblər.

“Fevral məruzələri 2021” Beynəlxalq konfransı

“Fevral məruzələri 2021: Aviakosmik məsələlərin həllində gənclərin yaradıcı potensialı” mövzusunda VI Beynəlxalq elmi-praktik gənclər konfransı onlayn formatda öz işinə başlayıb.

Konfrans “Azərbaycan Hava Yolları” QSC-nin Milli Aviasiya Akademiyasının (MAA) təşkilatçılığı ilə Azərbaycanda Gənclər Günü və ölkəmizin ilk telekommunikasiya peyki “Azerspace 1”in orbitə çıxarılması tarixinə həsr olunub.

Təhsil Nazirliyi, “Azərbaycan Hava Yolları” QSC, Azərbaycan Mühəndislik Akademiyası və “Azərkosmos” ASC-nin dəstəyi ilə keçirilən beynəlxalq konfransın işinə ABŞ, Rusiya, Türkiyə, Ukrayna, İsrail, Almaniya, Çexiya, Qazaxıstan və Azərbaycandan olan 30-dan çox elm və təhsil müəssisəsi, o cümlədən 10 universiteti, 15 elmi mərkəzi, 5 dövlət qurumunu, 3 aparıcı firmayı təmsil edən 150-dən çox iştirakçı qatılıb.

Konfransı giriş sözü ilə açan MAA-nın birinci prorektoru, professor Ədalət Səmədov MAA-nın rektoru, akademik Arif Paşayev konfrans iştirakçılarına təbrikini oxuyub.

Qeyd edilib ki, konfransda 8 bölmə üzrə aerokosmik sahənin, mülki aviasiya və nəqliyyat, informasiya texnologiyaları, radioelektronika, fizika, kimya, iqtisadiyyat və hüquq sahələrinin aktual problemlərinə həsr edilmiş yığıncaq məruzə dinlənəcək. Konfrans çərçivəsində, həmçinin “Hava nəqliyyatında təhlükəsizlik: problemlər və perspektivlər” və “Təchizat zənciri menecmentinə müasir baxış və perspektivlər” mövzularında Azərbaycanın bu sahədə tanınmış alim və mütəxəssislərinin iştirakı ilə dəyirmi masaların da keçirilməsi nəzərdə tutulub.

Konfransda çıxış edən Təhsil nazirinin müavini Firudin Qurbanov bildirib ki, məhz MAA-da aviakosmik sahə üçün yüksəkixtisaslı mütəxəssislərin hazırlığı uğurla həyata keçirilir. Yeni iqtisadiyyata keçid problemləri, regionların innovasiya inkişafının aparıcı texnologiya parkları kimi müəyyən edilməsi, ali məktəbin bu məsələnin həllində rolu və iştirakı akademiya birinci dərəcəli məsələ kimi baxılır və bu, bizi çox sevindirir.

Plenar iclasda məruzəçilərin “21-ci əsr: insanlığa qlobal çağırışlar — elm hansı çıxış yolunu təklif edir”, “Süni intellekt bu gün və sabah”, “Radioelektron sistemlərdə qabaqcıl fraktal texnologiyalar”, “İsrail pilotsuz aviasiyasının yaranma tarixi”, “İnnovasiyaya sistemli yanaşma: TRİZ və innovasiya” mövzularında olan çıxışları konfrans iştirakçıları tərəfindən maraqla dinlənilib.

Konfransda, həmçinin MAA-nın Nəqliyyat mexanikası kafedrasının müdiri, Azərbaycan Mühəndislik Akademiyasının vitse-prezidenti, professor Əhəd Cənəhmədov və Almaniyaadan olan soydaşımız, professor Mesud Əfəndiyev çıxış ediblər.

“Fevral məruzələri 2021” Beynəlxalq konfransı fevralın 4-dək davam edib.

“edX®” müxtəlif elm sahələri üzrə 3000-dən artıq təhsil kurslarını təklif edən proqram platformasıdır. “edX®”-in həlledici xüsusiyyəti kursların öz sürətinə sahib olması və proqramlaşdırıla bilməsidir. Bu platformada dərslər 4-12 həftə davam edir və hər kursun video transkripsiyası var. Hazırda dünya üzrə müxtəlif ölkələrdən “edX®”-in kurslarında təlimlərə qoşulan tələbə sayı 34 milyon, qeydiyyatdan keçmiş şəxslərin sayı isə 100 milyondan artıqdır.

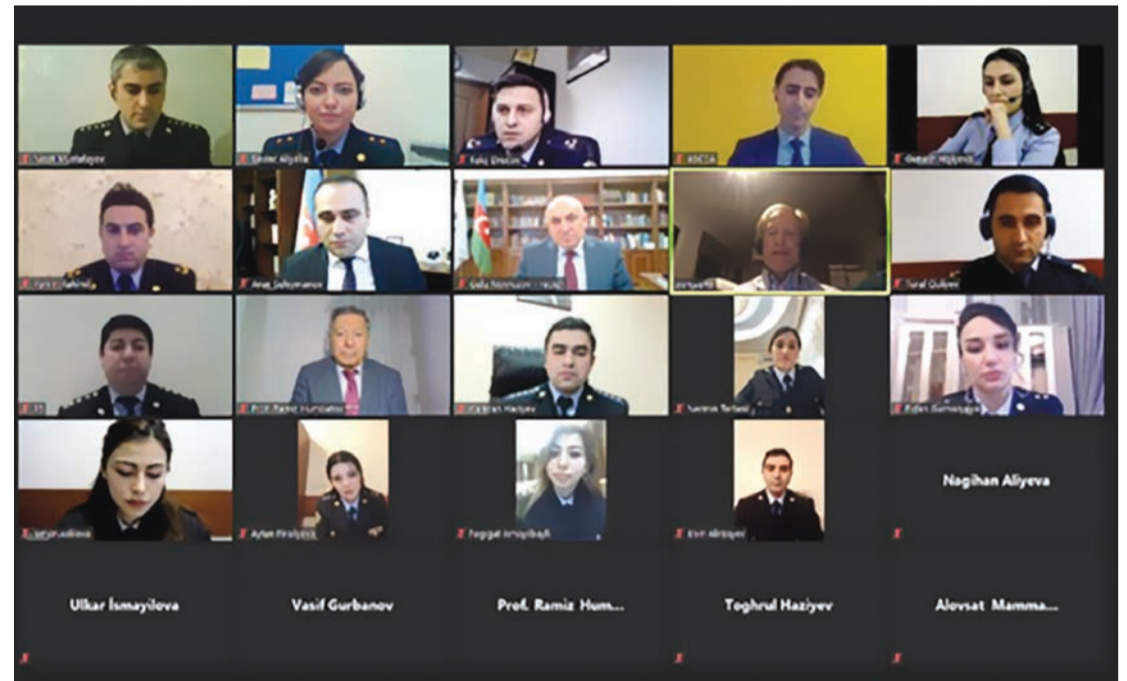

Dövlət Gömrük Komitəsinin Akademiyası

“edX®” platformasının Azərbaycanda yeganə rəsmi tərəfdaşı Gömrük Akademiyasıdır

Bu tərəfdaşlıq tələbələrə beynəlxalq onlayn tədris prosesində istifadə olunan çoxsaylı kurslardan faydalanmaq imkanı yaradır

“edX®” 2012-ci ildə Harvard Universiteti və Massachusetts Texnologiya İnstitutu tərəfindən yaradılıb və dünyada həm qeyri-kommersiya, həm də açıq mənbəli yeganə kütləvi və onlayn kurslar təşkil edən müəssisədir.

“edX®” Harvard Universiteti, Massachusetts Texnologiya İnstitutu, Berkli Universiteti, Kvinlend Universiteti, Pensilvaniya Universiteti, Boston Universiteti, Kioto Universiteti, Tokio Universiteti kimi dünyanın 160-dan artıq ən nüfuzlu ali təhsil müəssisələrinin yüksəkixtisaslı mütəxəssislərin onlayn tədris prosesinə cəlb edilməsi üçün şərait yaradır. “edX®” video, oyun laboratoriyası və 3D virtual molekullar qurucusu kimi vasitələrdən istifadə edir. Platforma inkişafetdiricilərə qiymətləndirmə modulları yaratmağa və paylaşmağa imkan verən açıq mənbədir.

Dövlət Gömrük Komitəsinin Akademiyası Azərbaycan ali təhsil müəssisələri, həmçinin Ümumdünya Gömrük Təşkilatına (ÜGT) üzv dövlətlərin milli gömrük təlimi qurumları və Regional Təlim Mərkəzləri arasında “edX®” ilə əməkdaşlıq edən ilk və yeganə ali təhsil müəssisəsidir.

Gömrük Akademiyasının rəisi Qulu Novruzovun sözlərinə görə, növbəti semestrə Akademiyanın tələbə və magistrantlarının bu beynəlxalq onlayn tədris platformasının təşkil etdiyi müxtəlif kurslarda təlimlərə qoşularaq yeni biliklər əldə etməsi üçün imkanlar yaradılacaq.

Akademiyanın “edX®” ilə qurulmuş tərəfdaşlığı tələbələrə yanaşı, gömrük xidməti əməkdaşlarına da beynəlxalq onlayn tədris prosesində istifadə olunan çoxsaylı kurslardan faydalanmaq imkanı yaradır. Bu imkanlardan istifadə edən gömrük xidməti əməkdaşları blokçeyn texnologiyaları, bitkoin, kriptovalyutalar, data bilikləri, əqli mülkiyyət hüququ, müqavilə hüququ, psixologiya, innovasiya, liderlik və digər sahələr üzrə onlayn kursları uğurla tamamlayaraq 41 sertifikat əldə ediblər.

Dövlət Gömrük Komitəsinin Akademiyasının təşkilatçılığı ilə 25 dekabr 2020-ci il tarixində Dövlət Gömrük Komitəsinin və onun orqanlarını təmsil edən gömrük xidməti əməkdaşlarının iştirak etdiyi virtual “DGKA-edX® Konfransı” keçirilib. Konfransda Akademiyanın rəisi Qulu Novruzov, “edX®”-in Qlobal

“edX®” Harvard Universiteti, Massachusetts Texnologiya İnstitutu, Berkli Universiteti, Kvinlend Universiteti, Pensilvaniya Universiteti, Boston Universiteti, Kioto Universiteti, Tokio Universiteti kimi dünyanın 160-dan artıq ən nüfuzlu ali təhsil müəssisələrinin yüksəkixtisaslı mütəxəssislərin onlayn tədris prosesinə cəlb edilməsi üçün şərait yaradır.

Dövlət Gömrük Komitəsinin Akademiyası Azərbaycan ali təhsil müəssisələri, həmçinin Ümumdünya Gömrük Təşkilatına (ÜGT) üzv dövlətlərin milli gömrük təlimi qurumları və Regional Təlim Mərkəzləri arasında “edX®” ilə əməkdaşlıq edən ilk və yeganə ali təhsil müəssisəsidir.

Biznesin İnkişafı üzrə rəhbəri Con Şvarts, DGK Katibliyinin rəisi Anar Süleymanov və “edX®” tərəfindən təklif olunan müxtəlif onlayn kursları uğurla tamamlamış 20-dən artıq gömrük xidməti əməkdaşı iştirak edib.

Tədbirdə 2020-ci ilin iyul ayından “edX®” vasitəsilə müxtəlif nüfuzlu universitetlərin kurslarında təlimlərə qoşularaq sertifikatlar əldə etmiş Azərbaycan gömrük orqanları əməkdaşları “edX®” kursları ilə bağlı rəylərini iştirakçılarla paylaşdılar.

DGK Katibliyinin rəisi Anar Süleymanov qeyd edib ki, müxtəlif qurumlarda pandemiya və dəyişkən şərtlər kontekstində insan resurslarının inkişafı və gömrük sektoru islahatlarının dəstəklənməsi üçün kadr potensialının gücləndirilməsi baxımından “edX®” ilə əməkdaşlıq əhəmiyyətli layihədir. ÜGT-nin gömrük islahatları sahəsində üç əsas prinsipi olan sahiblik, hesabathıq və gücləndirməni qeyd edən Anar Süleymanov bu kimi təşəbbüslərin həmin prinsiplərin icrasını da dəstəklədiyini vurğulayıb.

Konfransa ABŞ-dən qoşulmuş “edX®”-in Qlobal Biznesin İnkişafı üzrə rəhbəri Con Şvarts əməkdaşlıq çərçivəsində əldə olunan və gələcəkdə əldə olunacaq nailiyyətlərin gömrük sektorunda kadr potensialının daha da inkişaf etməsinə dəstəkləyəcəyinə inandığını bildirib. Con Şvarts Gömrük Akademiyası ilə uğurlu əməkdaşlıq nümunəsi əsasında Azərbaycanın digər ali təhsil müəssisələri ilə də əməkdaşlığa hazır olduğunu ifadə edib.

Akademiyanın beynəlxalq əməkdaşlıq fəaliyyəti nəticəsində 2020-ci ilin dekabr ayında “edX®” DGKA-ya özünün “Online Campus Essentials” proqramına müqavilə əsasında çıxış imkanı verdi və Akademiya “edX®”-in 140-dan artıq təhsil moduluna 2500 lisenziya əldə etmiş ilk və yeganə Azərbaycan ali təhsil müəssisəsi oldu. Cari ilin fevral ayından etibarən proqrama daxil olan resursların Akademiyanın təhsil proqramlarına uyğunlaşdırılması və istifadəsi üzrə işlər həyata keçirilir.

“edX®” platforması ilə maraqlanan və onun haqqında daha artıq məlumat əldə etmək istəyən Azərbaycan ali təhsil müəssisələri Gömrük Akademiyası ilə əlaqə saxlaya bilərlər. Akademiyaya tərəfdən layihə üzrə məsul şəxs Akademiyanın beynəlxalq əməkdaşlıq üzrə koordinatoru Elvin Məcidovdur.

STEAM dərsləri "Dərs vaxtı"nda

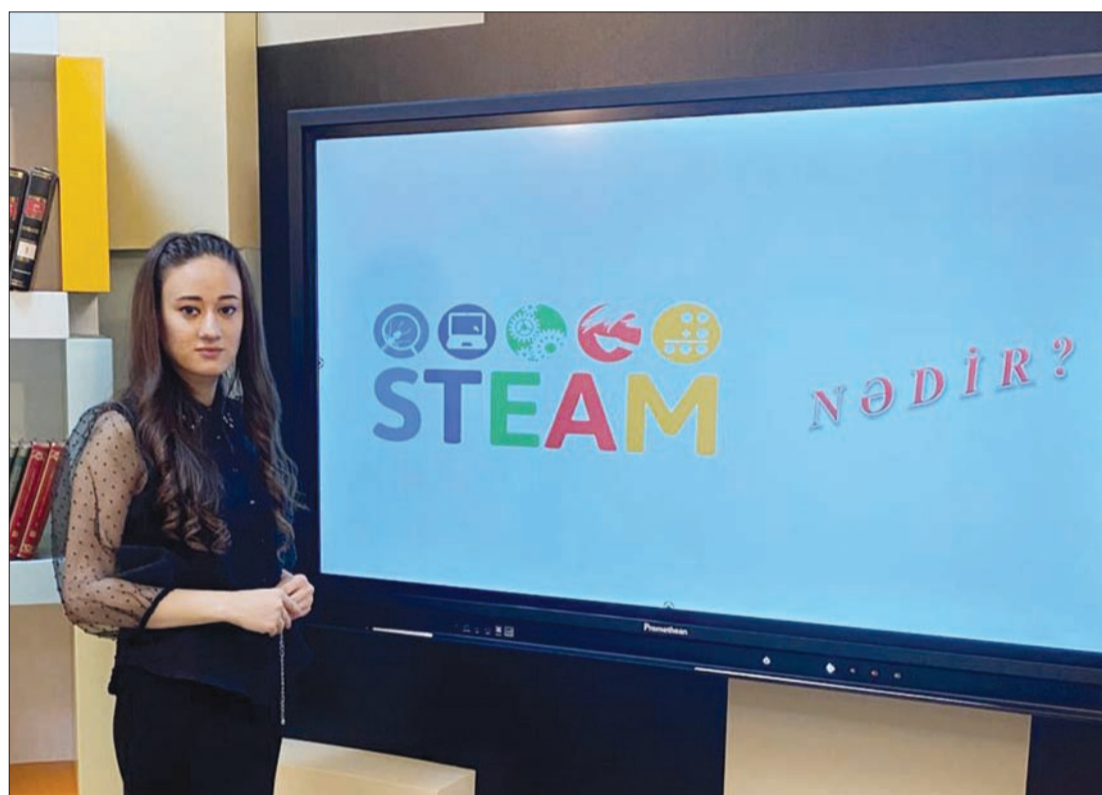

"Dərs vaxtı" həftənin elə ilk günü növbəti bir yeniliyi ilə evlərimizin qonağı oldu. Artıq şagirdlərimizə STEAM dərslərini də televiziya ilə izləmək imkanı yaradıldı.

Yeni innovativ təhsil metodu olan bu dərs tətbiq olunduğu təhsil müəssisələri ilə yanaşı digər məktəblərin təhsilçiləri üçün də əlçatandır.

STEAM dərsləri XXI əsrin bacarıqlarını özündə birləşdirən bir innovativ təhsil yanaşmasıdır və

XXI əsr bacarıqlarına sahib gənclərin təhsili artıq evlərimizin qonağıdır

son illər dünyanın inkişaf etmiş ölkələrinin təhsilində ən önəmli yeri tutur. Milli təhsilimizdə STEAM dərslərinə maraq, onun təhsil ocaqlarımızda tətbiqi ilə bağlı görülən işlər layihənin bizlər üçün də böyük maraq kəsb etdiyini göstərir.

Qeyd edək ki, mövcud pandemiya şəraitində onlayn tədrisdə bu dərslərə xüsusi yer ayrılıb və şagirdlərimizin artıq bununla bağlı bir sıra uğurlu işləri də var. Lakin dərslərin daha geniş müəllim və şagird auditoriyasına çatdırılmasının aktuallığı nəzərə alınaraq, bu sahədə yaranan müəyyən çətinlikləri aradan qaldırılması məqsədi ilə fevralın 1-dən Təhsil Nazirliyinin dəstəyi ilə "Dərs vaxtı" proqramında STEAM dərslərini yayımına start verilib. Azərbaycan və rus bölmələri üçün hazırlanan STEAM dərslərini "Mədəniyyət" kanalından, eyni zamanda, Təhsil Nazirliyinin rəsmi "Youtube" kanalı, rəsmi "Facebook" sahifəsi, eləcə də videodərslər portalından da (<https://video.edu.az>) izləmək mümkündür.

STEAM haqqında bildiklərimiz...

STEAM təhsil metodu şagirdlərə beş sahənin - Elm (Science), Texnologiya (Technology), Riyaziyyat (Math), Mühəndislik (Engineering) və İncəsənət (Art) birligə, eyni zamanda inteqrasiya olunmuş şəkildə tədrisi ideyası üzərində qurulub. STEAM kurikulumu fənlərə, praktik və tətbiqi dərslərdən ibarətdir. Elmin və texnologiyaların öyrədilməsində ənənəvi

yanaşmadan fərqli olaraq, STEAM təhsili praktik məşğələlər vasitəsilə elmi, texniki biliklərin gündəlik həyatda tətbiqini şagirdlərə göstərməklə yanaşı onlara mühəndislik şəxsiyyəti öyrədir. STEAM abreviaturasına əlavə olunan +A (Art-İncəsənət) təhsilçiləri üçün vacib hesab olunur və artıq hamımız yaxşı bilirik ki, layihələrin reallaşdırılması zamanı incəsənət sahələrinə inteqrasiya olunması məsələsi də önə çəkilir. STEAM həmçinin mənəviyyat, humanist yanaşma, ümumi mənəfeyə xidmət etmə məqsədlərini də özündə ehtiva edir. STEAM layihəsi şagirdlərin gələcəkdə hansı ixtisasa yiyələneceklərindən asılı olmayaraq onları həyata hazırlayır.

STEAM təhsilinə maraq artır

Hazırda dünyanın bir sıra inkişaf etmiş ölkələrinin təhsilində aparıcı yer tutan STEAM Azərbaycanında da uğurla tətbiq olunmaqdadır. Məlumat üçün bildirik ki, STEAM 2019-2020-ci tədris ilindən Heydər Əliyev Fondunun dəstəyi ilə Təhsil Nazirliyi tərəfindən tətbiqinə start verilən innovativ layihələrdən biridir. XXI əsr bacarıqlarının - yaradıcı və bədii düşüncə, əməkdaşlıq, həmçinin ünsiyyətin inkişaf etdirilməsi, müxtəlif proqramlaşdırma dilləri tətbiq olunmaqla innovativ texnologiyalardan istifadə edilmə qabiliyyətinin yüksəldilməsi, istehsal, habelə sahibkarlıq təfəkkürünün təşviq edilməsi STEAM layihəsinin əsas məqsədini təşkil edir.

Şagirdlərimiz STEAM dərsləri vasitəsi ilə müasir cəmiyyətin müxtəlif sahələrdə inkişafı üçün zəruri olan robototexnika, biotexnologiya, nanotexnologiya, proqramlaşdırma, aerokosmik mühəndislik və pilotsuz uçuş aparatları, elektrik mühəndisliyi, 3D çap istiqamətində bilik və bacarıqlar əldə etmək imkanı qazanırlar.

Həmsöhbətimiz olan "STEAM Azərbaycan" layihəsinin rəhbəri İqrar Nəzərovun sözlərinə görə, bu layihənin tətbiqi və eyniadımlı dərslərin təşkili təhsilçilərdə XXI əsr bacarıqlarını formalaşdırmaqla yanaşı, onlara yaradıcı proses vasitəsilə öyrənmə imkanı yaradır, fənləri ayrılıqda öyrətmək deyil, real dünyadakı tətbiqlərə əsaslanan vahid öyrənmə modelində birləşdirməyi hədəfləyir: "Şagirdlərimiz STEAM dərsləri vasitəsi ilə müasir cəmiyyətin müxtəlif sahələrdə inkişafı üçün zəruri olan robototexnika, biotexnologiya, nanotexnologiya, proqramlaşdırma, aerokosmik mühəndislik və pilotsuz uçuş aparatları, elektrik mühəndisliyi, 3D çap istiqamətində bilik və bacarıqlar əldə etmək imkanı qazanırlar. Və biz bunun nəticəsində isə real həyatı problemlərin həlli istiqamətində bilik və bacarıqlarını tətbiq edərək cəmiyyətə öz töhfələrini verə biləcək gənc nəsillər formalaşacağına əminik".

STEAM layihəsi hazırda 147 ümumtəhsil məktəbdə tətbiq olunur ki, bunlardan 90-ı Bakı və Sumqayıtın, qalan 57-i isə ölkə üzrə digər regionların payına düşür.

Pandemiya səbəbindən ölkə üzrə bütün təhsil müəssisələrində dərslərin onlayn təşkilinə diqqət çəkən layihə rəhbəri bu vəziyyətdə belə STEAM dərslərinin keçilməsində heç bir fasilə olmadığını bildirdi: "COVID-19 pandemiyası ilə əlaqədar olaraq layihənin eyni formada həyata keçirilməsində bəzi çətinliklər yaranarsa da bunun öhdəsindən gəlinib. Belə ki, mövcud olan problemləri aradan qaldırmaq və distant formada tədrisin aparılmasına rəğmən şagirdlərin bu sahədə nailiyyətlərini artırılması məqsədi ilə "Virtual məktəb" layihəsi çərçivəsində STEAM tədris proqramında öz əksini tapan mövzulara uyğun çəkilişlər aparılaraq dərslər, videoçarxlar hazırlanıb. Bu

asılı olaraq 12-15 dəqiqədir. Teledərslərin çəkilişi Təhsil Texnologiyaları Mərkəzində aparılır.

Dərsləri beynəlxalq həmçinin yerli STEAM təlimlərinə qatılaraq bu istiqamətdə bilik və bacarıqlar əldə edən, innovativ təhsil metodunun tətbiq olunduğu ümumtəhsil məktəblərində həmin dərsi tədris edən müəllimlər aparır. STEAM dərslərinin tədrisinə cəlb olunan təhsil işçiləri İKT bacarıqları yüksək və geniş dünyagörüşünə malik əsasən fizika, kimya, biologiya, riyaziyyat, informatika müəllimləridir.

STEAM teledərslərinin müəllimləri

İxtisasca informatika müəllimi Çinarə Kazımova və ibtidai sinif müəllimi Xəyalə Hüseynli. Onlar "Dərs vaxtı"nda STEAM dərslərini geniş auditoriya üçün keçən

dərslər müxtəlif sosial şəbəkələr üzərindən (Facebook, YouTube, Instagram) yaradılan STEAM sahifələri vasitəsilə də izləyicilərin ixtiyarına verilib. Layihə əməkdaşları tərəfindən həmçinin müxtəlif mövzularda aksiyalar, onlayn yarış və müsabiqələr keçirilib, canlı yayımlar təşkil edilib".

STEAM dərslərinin əlçatanlığı

İqrar müəllim söyləyir ki, distant tədris formasında əyaniliyin tam təmin olunması bilməməsi öz həllini STEAM teledərslərinin hazırlanması ilə tapdı. Və artıq bu həftədə efirə gedən dərslərin televiziya versiyası tədris prosesinin hər kəşə əlçatanlığını təmin edir. STEAM tədris proqramına və bu dərslərə ayrılmış dərs yükünə uyğun olaraq şagirdlər televiziya da dərsləri həftədə bir dəfə olmaqla izləyə biləcəklər. Bir dərsin davam etmə müddəti mövzudan

rənmədən istifadə edən, hər bir vəziyyətə çevik uyğunlaşan, lider, ünsiyyətçil, tənqidi düşünən, fasiləsiz təhsil alan və komanda işini təşkil edəndir".

Həmkarı, ixtisasca ibtidai sinif müəllimi Xəyalə Hüseynli isə STEAM şagirdi kimdir?-sualı ilə bağlı izahat verir: "STEAM şagirdi sərbəst və məqsədyönlü şəkildə məlumat toplayır, öyrəndiklərini yoldaşları ilə bölüşür, özünü, yoldaşlarının işini və fəaliyyətini qiymətləndirir, yazılı və şifahi effektiv ünsiyyət vasitələrindən istifadə edir, müxtəlif yarışlara, layihələrə qatılır".

Daha sonra müəllimlər STEAM təhsil metodunun elm, texnologiya mühəndislik, riyaziyyat və incəsənətin birlig və inteqrasiya olunmuş şəkildə tədrisindən, onların həyatımızdakı rolundan danışır, şagirdlərə 4 C bacarıqlarını - yaradıcılıq, əməkdaşlıq, tənqidi düşüncə, əlaqəni ətraflı izah edirlər. Və ilk dərs başa çatır. Beləliklə hər iki müəllim STEAM dərslərinin ilk efir həyəcanını artıq geridə qoyur.

Bu dərsin ilk efrini müşahidə edənlərdən biri kimi deyər bilərə ki, teledərs uğurlu alınır. Müəllimlər dərsin televersiyasında qoyulan hədəfə çatmağı bacarırlar.

Xəyalə müəllim deyir ki, ənənəvi tədris prosesində diqqət çəkəməyən şagird STEAM dərslərində öz gizli qalan bacarıq və istedadlarını asanlıqla büruzə verir. Dərslərdə şagirdlər özünün və başqalarının ehtiyaclarına, problemlərinə diqqət edir, sərbəst və məqsədyönlü şəkildə araşdırma aparır, həlli yollarını dəyərləndirir, bu zaman qədr öyrəndiklərinə fərqli baxır, yaradır. Bir sözlə, dərsin əsas iştirakçısı çevrilir və öz onlarda məktəb illərindən gələcək həyatları üçün vacib olan bacarıqlar formalaşır.

Yətər ki, öyrətmək və öyrənmək istəyək...

Bəli, pandemiya bütün sahələrdə olduğu kimi, təhsilimizdə də çətinliklər yaratdı. Şagird və tələbələr doğma təhsil müəssisələrindən, müəllimlər isə canlı tədris mühitindən, aktiv fəaliyyətlərindən kənar qalmaq məcburiyyətində oldular.

Ancaq yaşadığımız mövcud vəziyyətin bizə qazandırdıqları da oldu. Məsələn, elə götürək STEAM dərslərini. Əgər bu layihə bizim ənənəvi öyrədiyimiz təhsil prosesi zamanı müəyyən məktəblərdə tətbiq olunurdusa və onun iştirakçısı bəlli sayda müəllim və şagirdlər idisə, artıq dərsin televersiyası sayəsində respublikanın demək olar ki, bütün məktəbləri, eyni zamanda müəllimlər bu maraqlı innovativ təhsil yanaşması ilə yaxından tanış olmaq imkanı əldə edirlər.

Ən əsası isə, bir də yaşadığımız çətinliklərə baxmayaraq öyrənmək və öyrətmək istəyənlər üçün məkən fərqi qədər də əhəmiyyəti olmadığını görürük.

Yətər ki, öyrətmək və öyrənmək istəyək...

Samirə KƏRİMOVA

Qarabağ gündəliyi

“Cəsur döyüşçü” medallı məktəb direktoru

Nazim Sadıqov:
“Qalib olmaq, sevgi və qayğı görmək müharibədə aldığımız yaraları unutturur”

← Əvvəlki səh.1

Bu arzuya Bakı Dövlət Universitetində bakalavr təhsilinə başlayan gənc Nazim Sadıqov eyni vaxtda həm kənddə gördüyü-bildiyinə heç bənzəməyən yeni mühitə alışıb, həm də tarixin dərinliklərinə enib.

Tarix fakültəsində ona, dünyanın tarixi keçmişini ilə yanaşı, gələcək tarixin yazılısında iştirak etməyin bəzi pik nöqtələrini də veriblər. Məlum məsələdir, tarixi bilmək kifayət deyil, yeri gələndə tarixdən miras qalanları qorumaq üçün əlinə silah da götürməli ola bilərsiniz. Təbii ki, hansı vəzifədə olmağınızdan asılı olmayaraq. O da öyrənə bildiyi qədər öyrənin və leytenant rütibəsində universitetdən məzun olub. Əldə etdiyi biliklərlə əvvəlcə məktəbdə şagirdlərinin tarixə ekskursiyasına bələdçilik edib. 1999-cu ildən müəllimliyə başlayıb. Araya Vətənə olan borcunu da sığışdırıb. 2002-2003-cü illərdə leytenant Nazim Sadıqov motoatıcı təqım komandiri olaraq hərbi xidmət keçib. Zabıt olaraq Naxçıvandan hərbi hissələrin birində silah və müharibə dünyasına bələdçilik edib. Əsgərlərinə xidmət keçdiyi hərbi hissədə silahla davranış qaydalarını öyrədir. İl yarım çəkmə hərbi xidmət dövrün-

də təqımı ilə döyüş taktikalarını məşq edib, silah açıb-yığıb.

Direktor təyin edilən ilk siyahıda o da vardı

Hərbi xidmətdən sonra yenidən məktəbinə qayıdıb. Müəllimliyə davam edib. Sonra təşkilatçı müavin, daha sonra direktor vəzifəsində yük-səlib. İlk dəfə müsabiqə yolu ilə direktor təyin edilənlərdən biri olub: “2012-ci ilin mart ayında ilk dəfə direktorluq üçün imtahan verənlərdən oldum. Həmin vaxt müsabiqə şərtləri sadə idi. İmtahan verdik. İmtahan üçün 40 dəqiqə vaxt verilirdi. 40 dəqiqədən geriyə doğru sayım başladı. Müddətin sonunda qazandığım elan edildi. 25 maksimum baldan 21 bal toplamışdım. Keçid balı isə 12 idi”.

Vətən müharibəsinə ilk çağırılardan oldu

Müharibənin ilk günündən təqımı ilə əks-hücum əməliyyatlarına hazır idi. Hər halda ilk olmaq onun alın yazısı olub. Belə ki, zabıt olaraq da ilk çağırışçılardan idi.

Sentyabrın 21-də Vətəndən çağırış alıb. Dərhal da səsinə səs verib yurdunun. Əvvəlcə təlimlərə, sonra Vətənin sərhədlərinin müdafiəsinə qatılıb: “Sentyabrın 27-də Xocavənd istiqamətində müdafiə döyüşlərində iştirak etdim. Hər biri bir neçə gün çəkən 3 böyük əməliyyatın iştirakçısı oldum. 25 nəfərdən ibarət təqımımızla oktyabrın 14-dək döyüşdük. Oktyabrın 14-də minamot atəşi nəticəsində aldığım xəsarətdən sonra məcburən döyüş bölgəsindən kə-

oxumaqla bilmək olmaz. Müharibənin dəhşətini ancaq onu yaşayanlar bilir”.

Müharibə öyrətdi ki...

Ancaq bu müharibə ona, məxsus olduğu millətin və dövlətin qüdrətini bir daha göstərib: “Tarix boyu xalqımızın döyüşkənliyi, qüdrəti barədə çox səhnələr oxuyub öyrənmişik. Təbii ki, bildiklərimizi şagirdlərimizə öyrətməmişik. Ancaq müasir döv-

gücünə bax... Təqım üçün əsgər seçəndə 18-19 yaşlı uşaqlara qıymır, onları seçmək istəmərdim. Ancaq onlar hamıdan əvvəl önə çıxır, döyüşə girməkdə ısrar edirdilər”.

Müharibənin ən dəhşətli üzü isə tanıdığım, dostlaşdığım insanların şahidi olduğun itkisidir: “Komandir dostumuz şəhid oldu, meyidini 20 gün sonra götürə bildik. Bu və bunun kimi onlarla belə itki oldu ki, üstündən uzun illər keçsə də, ağrısı, qəlbimdəki sızılısı keçməyəcək”.

Müharibə bitib, sevgi işə davam edir

Müharibə bitib, ancaq savaşda qazanılan qələbənin qürurunu, sevgisini, hörmətini, bir sözlə, bəhrəsini hələ aldıklarını deyir Nazim müəllim: “Xalqımızın göstərdiyi birlik də bu müharibədə məni, sözün əsl mənasında, təəccübləndirdi. Döyüşlərin başladığı ilk 10 gün evlərdə bişirilən göndərilən kotlet yedik. Çörəyin arasına qoyub göndərmişdilər. Ümmiyyətlə, hər gün evlərdən bizə yemək göndərdilər”.

Nazim müəllim deyir ki, küçədə, mağazada gördüyü hörmət, sevgi müharibədən sonra da davam edir: “Sərt karantin rejiminin davam etdiyi günlərin birində bir neçə əsgər yoldaşımın çıxıb açıq mağaza gözdük. Çox axtarırdım sonra birini tapdıq. Bizim o mağazaya girdiyimizi gören “Qaz-el” markalı maşının sürücüsü maşını saxlayıb arxamızca gəldi. “Nə istəyirsiniz götürün, pulunu mən verəcəyəm”, dedi. Aldığımız hər şeyin pulunu ödədi. İndi də bu hörməti hər an hiss edirik. Bu münasibət adama xoş gəlir. Qalib olmaq, sevgi və qayğı görmək müharibədə aldığımız yaraları çox vaxt unutturur”.

Qalib ordunun cəsur zabiti Nazim Sadıqovun müalicəsi də, Bağbanlar kənd məktəbindəki işi də davam edir.

Ruhiyə DAŞSALAHLI

narlaşdırıldım. Hazırda da müalicəm davam edir. Sağ əlim funksionallığını itirib. Həkimlər ümidlidir, deyirlər sağalacaq”.

Ancaq silah tutan əli indi qələm tutmur. Halbuki qələmdən silaha keçməyəcək: “Müharibəyə qədər müharibə ilə bağlı təsəvvürüm belə yox idi. Müharibənin nə olduğunu nə filmlərdə görməklə, nə kitablardan

timiz bu qədər güclü olduğunu bütün dünyaya göstərdi. Mən bu müharibədə ordumuzun gücünü gördüm. Xalqımızın birliyini gördüm. Düşmənimiz bizim qarşımızda çox gücsüz idi, qaçmağa məhkum idi”.

Nazim Sadıqov deyir ki, müharibənin ona müəllim olaraq başa saldıqları, vətəndaş olaraq göstərdiklərindən qat-qat artıq olub: “Müəllim olaraq bəzi həqiqətləri də dərk etdim. Məktəbdə “dəcəl”, “ipə-sapa yatmayan”, “oxumayan”, aşağı qiymətlər verdiyimiz uşaqların müharibədə bir qəhrəman olduğunu, necə böyük vətənpərvər olduğunu gördüm. Öz-özüm düşüncüm ki, bu uşaqlarda olan Vətən sevgisinin

Böyük Azərbaycan şairi və mütəfəkkiri Hüseyn Cavid vaxtilə yazmışdı: "Bu gün məktəbimiz və ədəbiyyatımız necədirsə, sabah millətimiz də elə olacaqdır". Bu gözəl kəlmələrin işıq selinin izi ilə 140 illik yubileyi ilində Azərbaycanın qocaman təhsil ocaqlarından birinin - Kürdəmir rayonu V.Qurbanov adına Köhnəbazar kənd orta məktəbinin inkişaf yoluna nəzər salmaq lap yerinə düşərdi. Bu gün qarşımızda Azərbaycanda 200 illik dünyəvi məktəb təhsilinin 140 ilini öz çiyinlərində şəərəllə daşıyan, fəaliyyətində xalqımızın tarixi ənənələrinə və milli dəyərlərinə əsaslanan və müstəqillik illərində uğurlu nəticələr əldə edən müqəddəs bir məbəd ucalır. Onun fəaliyyətini nəzərdən keçirdikcə ortaya çıxan suallara cavab tapmağa çalışır və bu zaman istər-istəməz xəyalən 140 il əvvələ qayıdırıq.

140 yaşlı Köhnəbazar məktəbi

Qocaman təhsil ocağı yubileyini uğurları ilə qarşılayır

Habil MƏMMƏDOV,
tarix elmləri doktoru, professor

Azərbaycanın dünyəvi məktəb təhsili tarixində XIX əsrdə xalq məktəbləri adı ilə meydana gələn kənd məktəbləri xüsusi yer tutur. 1881-ci ildə Bakı quberniyasında cəmi beş yeni kənd məktəbi açılmışdı ki, bunlar Lənkəran qəzasının Privolnı, Şamaxı qəzasının Kürdəmir və Kerkenc, Quba qəzasının Qusar və Göycay qəzasının Məlikənd kəndlərində idi.

Bir sözlə, 1881-ci il fevral ayının 9-da sərəncamla Şamaxı qəzasının Kürdəmir kəndində rəsmən ibtidai məktəb fəaliyyətlə başladı. Kürdəmir kənd məktəbi 1860-cı ildən 1890-cı ilədək Bakı quberniyasında 28, Şamaxı qəzasında isə 11 ibtidai məktəbdən biri olmuşdur. Bunu da qeyd edək ki, Şamaxı qəzasında ibtidai məktəb Xilmilli (1860), Mərzə (1866) və Altağac (1879) kəndlərindən sonra 4-cü olaraq Kürdəmir kəndində açılmışdı.

1883-cü ildə açılan Bakı - Tiflis dəmir yolu xəttinin müəyyən hissəsi Kürdəmir kəndinin ərazisinə düşdü. Bakı-Tiflis dəmir yolunun kəndin ərazisində qurulan stansiyası müvafiq olaraq Kürdəmir adlandırılır və o, mərkəzə çevrilməyə başlayır. Qəza idarələrinin yerli şöbələri stansiya ətrafında cəmlənməyə başlayır. Yeni mərkəzi bazar stansiya ətrafında formalaşmağa başlayır və o da Kürdəmir höftəbazarı adlandırılır. Eyni zamanda, əvvəlki bazar (sovet dövründə Köhnəbazar "selpo"-su - "kənd istehlakçıları cəmiyyəti" rayonun ən güclü ticarət mərkəzlərindən biri olmuşdur) və onun yanında 1881-ci ildən təsis edilən kənd məktəbi öz fəaliyyətini davam etdirirsə də, əski adları ilə deyil, "Köhnə bazar" və Köhnəbazar məktəbi" adı ilə adlandırılır. Beləliklə, 1881-ci ildə yaradılan Kürdəmir kənd məktəbi Köhnəbazar orta məktəbi adı ilə öz fəaliyyətini davam etdirmişdir. Fəxrlə qeyd edə bilərik ki, ictimai-siyasi xadim, maarifpərvər-publisist, Rusiyanın I Dövlət Dumasının deputatı Əsədulla bəy Muradxanov 1886-1893-cü illərdə Köhnəbazar məktəbinin müəllimi olmuşdur.

Sovet dövründə hökumət tərəfindən Köhnəbazar məktəbinin maddi-texniki bazasının möhkəmləndirilməsi və genişləndirilməsi nəticəsində, fədakar müəllimlərin zəhməti sayəsində bu qocaman tədris müəssisəsi böyüdü, şagird və müəllim kollektivinin sayına görə rayonun əvvəlcə yeddillik, sonra səkkizlik, daha sonra isə onillik mərkəzi məktəblərindən birinə çevrildi. Məktəb geniş bir ərazidə, bir neçə korpusdan (ibtidai məktəb binası ayrı olmaqla), böyük bir bağdan, emalatxanadan, voleybol və futbol meydanlarından və s. ibarət nəhəng bir kompleks idi. Bütün fənn kabinetləri eyni vəsaitlərlə zəngin idi. Həmin məktəbin məzunu kimi çox yaxşı xatırlayıram ki, kimya, fizika biologiya, coğrafiya və digər fənlər həmişə eyni vasitələrlə tə-

rübə əsasında keçirilirdi, ingilis və rus dilləri dərsləri linfon kabinetlərində aparılırdı.

Bunu qeyd etmək lazımdır ki, Köhnəbazar məktəbi müəllim-şagird kollektivinin sayına görə deyil, həm də sorişətli və xüsusi təşkilatçılıq qabiliyyətinə malik direktorları, hazırlıqlı, təcürbəli və fədakar müəllim kollektivi və eləcə də istedadlı, bilikli şagirdləri ilə rayonun ən qabaqçıl məktəblərindən biri olmuşdur. Bu baxımdan Köhnəbazar məktəbin direktorlarını - Əhməd Vəzirovu (1930-1941), Gülpə Əliyevanı (1941-1946), Şükür Umudovu (1946-1951), Ömər Şirəliyevi (1951-1964), Şakir Abdullayevi (1964-1976) və Ələvsət Yusifovu (1976-1997) hörmətlə xatırlayırıq. 1997-ci ildən hazırkı vaxtadək məktəbə rəhbərlik etmiş Zülfi Zahidovun əməyini də qeyd etmək lazımdır.

Köhnəbazar məktəbində təlimin keyfiyyətinin yaxşılaşdırılmasında fədakar əməyinə görə SSRİ Ali Sovetinin Rəyasət Heyətinin 1952-ci il fərmanı ilə N.Usubov (ibtidai sinif) və Ə.Məmmədov (Azərbaycan dili və ədəbiyyat) "Lenin" ordeninə layiq görülmüş, fəxrimizə qarşı mübarizədə Z.Zahidov (kimya-biologiya) və E.Şükürov (tarix), M.Məhyəddinov (rus dili), Y.Həbibov (coğrafiya), Ş.Baxışov (fizika - riyaziyyat) və digərləri qəhrəmanlıq nümunələri göstərərək orden və medallarla təltif olunmuşdular.

Təhsil və elmi bilikdə qazandığımız bütün uğurlara görə Şəməddin, S.Şükürova, N.Zahidova (ibtidai təhsil) N.Mustafayev (fizika), Ə.Qəribov (kimya), F.Məmmədov, Ə.Yusifov, İ.Ömərova (Azərbaycan dili və ədəbiyyat), H.Məmmədova, İlqar, Nəzəjdə, S.Həmidova, F.Həmidov, F.Məmmədov, Z.Zamanova (rus dili), M.Baxışov, A.Lətifov, P.Bokirov (tarix), Həmidə, M.Mahmudova (ingilis dili), Fikrət (alman dili), A.Zamanov, C.Nəsirov (riyaziyyat), Məfkurə (biologiya) və digər onlarla cəfakə müəllimlərimizə borcluuyuq. Dünyasını dəyişmiş unudulmaz müəllimlərimizin ruhu şad olsun! Pedaqoji fəaliyyətini bu gün davam etdirən ağsaçlı müəllimlərimizə isə cansəhli və maarifimizin inkişafında yeni uğurlar diləyirik!

Bunu da qeyd edək ki, Köhnəbazar məktəbi fəaliyyət göstərdiyi 140 il ərzində ölkəmizə, xalqımıza yüzlərlə ziyalı və peşə sahibləri - müəllimlər, həkmlər, şairlər, yazıçılar, alimlər, incəsənət və mədəniyyət xadimləri, sənaye və kənd təsərrüfatı mütəxəssisləri, dövlət və ictimai xadimlər bəxş etmişdir. Məktəbin yetirmələri təhsil, elm və mədəniyyətin ayrı-ayrı sahələrində, AMEA-nın ayrı-ayrı institutlarında, respublikamızın nüfuzlu orta və ali məktəblərində, müxtəlif vəzifələrdə Azərbaycanın tərəqqisinə yolunda fədakarlıq göstərmiş və hazırda müvəffəqiyyətlə çalışmaqdadırlar.

Məktəbin ilk şagirdlərindən biri olan Mustafa Mahmudovun adını xüsusi olaraq qeyd etmək istərdim. Zaqafqaziya Qori Müəllimlər Seminariyasının məzunu, görkəmli pedaqoq, II Dövlət Dumasının milli zülmə qarşı əlovlı çıxışları ilə seçilən deputatı, Cümhuriyyət qurucusu, AXC parlamentinin üzvü M.Mahmudov Köhnəbazar məktəbinin yetirməsi olmuşdur. O,1937-ci il dekabrın 20-də repressiyaya məruz qalaraq güllələnmişdir.

Köhnəbazar məktəbinin yüzlərlə məzunu hazırda xarici ölkələrdə müvəffəqiyyətlə çalışmaqdadır. Xarkov Milli Radioelektronika Universitetinin prorektoru, "Azərbaycan-Ukrayna Dostluq Cəmiyyəti"nin Xarkov vilayəti bölməsinin sədri prof. M.Ömərov Köhnəbazar məktəbinin məzunlarındandır. Onun rəhbərliyi ilə "Dostluq" cəmiyyətinin nəzdində Azərbaycan bazar günü məktəbi, "Azərbaycanın inciləri" uşaq rəqs kollektivi, "Qarabağ" folklor ansamblı, "Natəvan" qadınlar klubu, "Novruz" gənclər klubu, habelə hüquq xidməti fəaliyyət göstərir. Köhnəbazar məktəbinin məzunu və həm də tarix müəllimi olmuş P.Bokirov "Azərbaycan bazar günü" məktəbinin işində fəal iştirak edir.

Birinci və İkinci Qarabağ müharibəsinin qəhrə-

manları arasında Köhnəbazar məktəbinin məzunları da vardır. Birinci Qarabağ döyüşlərində şəhid olan qəhrəman oğullardan V.Mustafayevi, M.Əzimovu, S.Qəniyevi və başqalarını göstərmək olar. Bunlardan biri də "Azərbaycan Bayrağı" ordenli şəhid Vüqar Rüstəm oğlu Qurbanovdur ki, 1994-cü ildən məktəb onun adını daşıyır.

Ali Baş Komandan İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə müzəffər Azərbaycan Ordusunun əsgər və zabitləri 44 gün davam edən Vətən müharibəsində hərbi tariximizin yeni şanlı səhifələrini yazdılar. Ərazi bütövlüyümüzü təmin etdilər. Köhnəbazar məktəbinin məzunlarından Rəvan Məlikov, Fərid Məmmədov, Murad Yunusov və Əli Məmmədov Vətən uğrunda döyüşlərdə qəhrəmancasına şəhid oldular. Azərbaycan Respublikası Prezidentinin sərəncamı ilə F.E.Məmmədov "Vətən uğrunda" və "Laçının azad olunması uğrunda" medalları ilə, R.Ə.Məlikov, Ə.Ə.Məmmədov və M.B.Yunusov "Vətən uğrunda" medali ilə təltif edilmişdir. Məktəbin fizika müəllimi Osmanov Elnur Rza oğlu leytenant rütbəsində sentabrın 21-dən Horadiz uğrunda döyüşlərdə iştirak etmiş və dekabrın 31-də cəbhədən tərxis olunaraq sağ-salamat evə qayıtmışdır.

Kürdəmir Rayon Təhsil Şöbəsinin nəzdindəki 43 tam orta məktəb arasında qabaqçıl yerini qoruyub saxlayan Köhnəbazar məktəbində hazırda 93 müəllim və 26 texniki işçi çalışır, 822 şagird təhsil alır.

Azərbaycan təhsilinin inkişafına öz töhfəsini verən bu qocaman orta təhsil ocağının fədakar müəllimləri şagirdlərin dövlət standartları səviyyəsində bilik və bacarıqlara yiyələnməsini təmin etmək, şagirdlərə həyatı və təcürbə bacarıqlar aşılamaq, şagirdlərin vətənpərvərlik ruhunda təbiiyə edilməsi və rəqabətə davamlı yetişməsi istiqamətində öz əməyini əsirgəmir. Tədris ocağında hazırda X.Məmmədova, R.Məlikova, Ş.Yunusova, M.Azayeva, A.Yusifov, S.Zulfüqarova, C.Cəbraylova, V.Səmədova, C.Nuriyev, M.Nuriyeva, Y.Təvəkkül kimi öyrəncilərə bilik və təbiiyə verməyi qarşısına məqsəd qoymuş, ömrünü şagirdləri yolunda şam kimi ərindən bacarıqlı və tələbkar müəllimlər çalışmaqdadırlar.

Yuxarıda qeyd edilənlər bir daha təsdiq edir ki, Köhnəbazar məktəbi 140 il ərzində şərəfli yol keçmiş və bu gün də Azərbaycan təhsil sistemində layiqli yer tutmaqdadır. Hər il Köhnəbazar məktəbləri fənn olimpiadalarında və ali məktəblərə qəbul imtahanlarında yüksək nəticələr göstərmişlər. Bunu 2019/2020-ci tədris ilində ali məktəblərə qəbul olanların sayına görə rayon üzrə birinci yer tutması bir daha təsdiq edir. Belə ki, son ildə Köhnəbazar məktəbinin 24 məzunu Azərbaycan Respublikasının müxtəlif nüfuzlu ali məktəblərinə daxil olmuşdur. Həm də iftixar hissi ilə qeyd edirik ki, qəbul olunanlardan 7 nəfəri bir sinfin - V.Səmədovanın XI sinfinin şagirdləri olub, 500-600-dən yuxarı bal toplamışlar. Ramazan Tağıyev (600+), Ruslan Zərbəliyev (600+), Sarvan Məcidli (500+), Mətin Şirəlizadə (500+), Fidan Vahidova (500+), Xanım Əzimova (500+), Badam Şirəlizadə (500+).

Bunu da əlavə edək ki, bu il məktəbi I nəfər gümüş medalla bitirmiş, I nəfər isə Olimpiadada qalib gələrək gümüş medala layiq görülmüşdür.

Xalqımızın ünvanmı lideri Heydər Əliyevin qeyd etdiyi kimi, "Müəllim adı dünyada ən şərəfli addır. Mən yer üzündə müəllimdən yüksək ad tanımıram... Təhsil millətin gələcəyidir". Bu mənada gənc nəslin təlim və tərbiyəsində mühüm xidmət olan 140 yaşlı Köhnəbazar məktəbi yubileyini uğurları ilə qarşılayır.

Köhnəbazar məktəbinin kollektivini, onun yetirmələrini bu qocaman təhsil ocağının 140 illiyi münasibəti ilə təbrik edirik! Azərbaycanın gələcək qurucuları olacaq yeni nəslin yetişdirilməsi yolunda məktəbin fədakar müəllimlərinə böyük uğurlar arzu edirik!

"Qarabağ şəhidləri və Qarabağ zəfəri" adlı onlayn şeir müsabiqəsi

Ümumi təhsil müəssisələrinin şagirdləri arasında "Qarabağ şəhidləri və Qarabağ zəfəri" adlı onlayn şeir müsabiqəsinə start verilib.

Təhsil Nazirliyi, Türkiyə Təhsil Müşavirliyi və Azərbaycan Yazıçılar Birliyinin birgə təşkilatçılığı ilə keçirilən onlayn şeir müsabiqəsinin əsas məqsədi Vətən müharibəsində torpaqlarımız uğrunda canından keçmiş şəhidlərimizin qəhrəmanlıq yolu ilə yaxından tanış olmaq və onların əziz xatirəsini daim anmaq, qazanılan zəfəri bütün Türk dünyasının qələbəsi olduğunu geniş ictimaiyyətə çatdırmaq, gələcəyimiz olan şagirdlərin vətənpərvər ruhda formalaşdırılması işinə təkən vermək, xüsusi istedadla malik olan uşaqları aşkar etməkdən ibarətdir.

"Qarabağ şəhidləri və Qarabağ zəfəri" adlı onlayn şeir müsabiqəsi Azərbaycan və Türkiyədən olan IX-XII sinif şagirdləri arasında təşkil olunur. Hər məktəbli yalnız bir şeirlə müsabiqəyə qatıla bilər. Müsabiqə və nəticələri barədə ətraflı məlumatı baku.meb.gov.tr ünvanından əldə etmək mümkündür.

Müsabiqənin yekununda 50 ən yaxşı şeir seçilərək kitab halında dərc olunacaq. İlk üç yerin qalibləri isə diplom və hədiyyələrlə mükafatlandırılacaq.

Təhsil İdarəsinin gənc əməkdaşları təltif olunub

Bakı Şəhəri üzrə Təhsil İdarəsində (BŞTİ) 2 Fevral-Gənclər Günü münasibətilə gənc əməkdaşlar təltif olunub.

Tədbirdə çıxış edən BŞTİ-nin müdiri Mehriban Vəliyeva kollektivin gənclərini əlamətdar gün münasibətilə təbrik edib və onlara xoş arzularını bildirib. M.Vəliyeva BŞTİ-də kifayət qədər gənc əməkdaşların çalışdığını və onların çevikliyini, enerjisinin ümumi işə müsbət təsir göstərdiyini nəzərə çatdırıb. BŞTİ müdiri paytaxt təhsilində mühüm nailiyyətlərin əldə edilməsində, milli-mənəvi dəyərlərin qorunması və inkişafında gənclərin müstəsna rolundan danışıb.

Hər il fevralın 2-nin ölkəmizdə Gənclər Günü kimi qeyd edildiyini bildirən İdarə müdiri Azərbaycanda ulu öndər Heydər Əliyevin əsasını qoyduğu dövlət gənclər siyasətinin Prezident İlham Əliyev tərəfindən uğurla davam etdirildiyini diqqətə çatdırıb. Bildirib ki, ölkə Prezidenti cənab İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə gənclərin hərtərəfli inkişafı üçün geniş imkanlar yaradılıb. Dövlət başçısının uzaqgörənliklə reallaşdırdığı siyasətin həyata keçirilməsində gənclərin də üzərinə mühüm vəzifələr düşdüyünü deyən M.Vəliyeva ölkənin hərtərəfli inkişafına gənclərin mühüm töhfə verməli olduğunu nəzərə çatdırıb.

Daha sonra çıxış edən gənclər onlara göstərilən diqqətə görə təşəkkürlərini bildirib, bundan sonra da səylə çalışacaqlarını ifadə ediblər.

Sonda 2 Fevral-Gənclər Günü münasibətilə İdarənin gənc əməkdaşlarına BŞTİ-nin Fəxri fərmanı verilib.

Beynəlxalq Təhlükəsiz İnternet Günü ilə əlaqədar vebinar

Fevralın 9-da saat 14:00 tarixində "Virtual məktəb" də Beynəlxalq Təhlükəsiz İnternet Günü ilə əlaqədar şagirdlər üçün vebinar keçiriləcək.

V-XI sinif şagirdləri üçün nəzərdə tutulan vebinarın məqsədi onları qlobal şəbəkədə mövcud təhdidlərlə bağlı məlumatlandırmaq, maarifləndirmə işləri aparmaq, uşaq və yeniyetmələr arasında onlayn texnologiyalardan daha təhlükəsiz və məsuliyyətli istifadəni təbliğ etməkdir.

Təhsil Nazirliyi, Nəqliyyat, Rabitə və Yüksək Texnologiyalar Nazirliyi, Elektron Təhlükəsizlik Xidməti, İnformasiya-Kommunikasiya Texnologiyalarının Təbii və Tədris Mərkəzi, "Kaspersky", "Microsoft" və "Azercell" şirkətlərinin iştirakı ilə təşkil olunacaq vebinarla mövzu ətrafında məruzələr dinlənəcək, müzakirələr aparılacaq və şagirdlər tərəfindən verilən suallar cavablandırılacaq.

Vebinarla iştirak etmək istəyən şagirdlər qeyd olunan tarixdə müvafiq keçiddən (<http://bit.ly/3rmjUq9>) istifadə edə bilərlər.

“Bizə qoşul və xilas et!”

Təhsil Nazirliyinin Təhsildə inkişaf və innovasiyalar üzrə IV qrant müsabiqəsi çərçivəsində icra edilən “Bizə qoşul və xilas et!” layihəsi üzrə Microsoft Teams proqramı vasitəsilə “Həll olunmayan bir problem digər problemin astanasıdır” adlı on-layn seminar keçirilib.

Seminarda Ağsu rayon məktəblərində təhsil alan 30-dan artıq şagird və müəllim iştirak edib. Layihə rəhbəri, Ağsu rayon Kəndoba kənd tam orta

Layihə çərçivəsində növbəti seminar keçirilib

məktəbinin biologiya müəllimi Ziba Məmmədova layihənin məqsədi və həyata keçirilən işlər barədə məlumat verib.

Tədbirdə Ailə xilaskarları könüllü klubunun üzvləri tərəfindən hazırlanan videoçarx nümayiş olunub. Daha sonra müəllimlər və könüllü gənclər mövzu ətrafında fikir mübadiləsi aparıblar.

Tədbirin sonunda layihə çərçivəsində təşkil olunan yazı müsabiqəsinin nəticələri və qaliblərin adları açıqlanıb.

“AZƏRBAYCAN MÜƏLLİMİ”

Qəzet 1934-cü ildən çıxır

Baş redaktor	Sarvan İbrahimov	538-21-55
Mühasibathıq		539-67-74
Reklam və elanlar		539-20-77 (tel./faks)

Ünvan: AZ-1100, Bakı şəhəri, Mətəbat prospekti, 529-cu məhəllə 23 M, Mətəbat Evi, 5-ci mərtəbə

Qəzet “Azərbaycan müəllimi”nin kompüter mərkəzində yığılır və “Azərbaycan” nəşriyyatında çap olunur

Qəzet hər həftənin cümə günü çıxır

Bank hesabımız

Azərbaycan Beynəlxalq Bankı 5 saylı “Mətəbat şöbəsi”
Kodu: 805142 VÖEN: 9900001881
M/h: AZ 03 NABZ 0135010000000002944
S.W.I.F.T.: IBAZAZ 2X

“Azərbaycan müəllimi” qəzeti redaksiyası
Hesab № AZ80 IBAZ38060019443164986350
VÖEN: 1300397831

Lisənziya № 022327, **İndeks:** 0003, **Tiraj** 1466, **Sifariş** 252

Məsul növbəçi: O.Mustafayev

Etibarsız sayılır

Bakı şəhər 192 nömrəli tam orta məktəbi 2015-ci ildə bitirmiş Quliyev Ravil Vüqar oğluna verilmiş A-404994 nömrəli attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Bakı Biznes Universiteti tərəfindən 2003-cü ildə Aslanov Xürrəm Rüstəm oğluna verilmiş A-140747 nömrəli bakalavr diplomu itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Göyçay şəhər 7 nömrəli tam orta məktəbin IX sinfini 2012-ci ildə bitirmiş Quliyeva Tahirə Tahir qızına verilmiş A-234003 nömrəli şəhadətnamə itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universiteti tərəfindən 2005-ci ildə Hüseynova Günel Darvin qızına verilmiş B-045577 nömrəli bakalavr diplomu və əlavəsi itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Samux rayon Əhmədbəyli kənd tam orta məktəbi 2016-cı ildə bitirmiş Kərimova Müsələ Eldar qızına verilmiş A-553951 nömrəli tam orta təhsil haqqında attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Samux rayon Qarayeri qəsəbə 2 nömrəli tam orta məktəbi 2004-cü ildə bitirmiş Babayev Emil Sədrəddin oğluna verilmiş A-088920 nömrəli ümumi orta təhsil haqqında attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Abşeron rayon Xırdalan şəhər 6 nömrəli tam orta məktəbi 2018-ci ildə bitirmiş Ələsgərov Toğrul Əfqan oğluna verilmiş E-167287 nömrəli attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Ucar rayon Qaracalı kənd 1 nömrəli tam orta məktəbi 2008-ci ildə bitirmiş Rəhimli Şəmi İlqar oğluna verilmiş AN-506228 nömrəli attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Azərbaycan Tibb Universiteti tərəfindən 2019-cu ildə Cabbarlı Aqşın Aqil oğluna verilmiş AT-004918 nömrəli fərqlənmə diplomu və diploma əlavə itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Gəncə şəhər 6 nömrəli tam orta məktəbi 2005-ci ildə bitirmiş Əliyev Ülvi Zahid oğluna verilmiş B-136094 nömrəli attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Ç.İldırım adına Azərbaycan Politeknik İnstitutu tərəfindən 1973-cü ildə Zöhrabov Xalis Eyyub oğluna verilmiş Ə-223572 nömrəli diplom itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Milli Aviasiya Akademiyası tərəfindən 2019-cu ildə Kazimov Museyib Kazım oğluna verilmiş tələbə bileti itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Göyçay Dövlət İdarəetmə və Texnologiya Kolleci tərəfindən 2015-ci ildə Kazimov Telman Tərlan oğluna verilmiş AA-067975 nömrəli subbakalavr diplomu və əlavəsi itdiyi üçün etibarsız sayılır.

1 nömrəli Bakı Peşə Liseyi (Emal Sənayesi üzrə Bakı Dövlət Peşə Təhsil Mərkəzi) 2011-ci ildə bitirmiş Qulu-zadə Ülvi Vidadi oğluna verilmiş BB-061921 nömrəli diplom və attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

C.Naxçıvanski adına Hərbi Liseyin IX sinfini 2001-ci ildə bitirmiş Məmmədov Elnur Rəşid oğluna verilmiş B-453989 nömrəli şəhadətnamə və 2003-cü ildə verilmiş 077908 nömrəli attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Bakı şəhər 12 nömrəli tam orta məktəbi 2010-cu ildə bitirmiş Qəhrəmanov Aqşın Adil oğluna verilmiş B-677591 nömrəli attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Bakı şəhər 182 nömrəli tam orta məktəbin IX sinfini 2010-cu ildə bitirmiş Heydərova (Əliyeva) Leyla Adil qızına verilmiş A-956970 nömrəli əsas təhsil haqqında şəhadətnamə itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Bakı şəhər 273 nömrəli tam orta məktəbi 2001-ci ildə bitirmiş Qarayev Elvin Şərbət oğluna verilmiş A-519498 nömrəli orta təhsil haqqında attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Bakı şəhər Məktəb-Lisey Kompleksi 2016-cı ildə bitirmiş İsayev Qiyas Azər oğluna verilmiş A-509118 nömrəli attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Azərbaycan Dövlət Bədən Tərbiyəsi və İdman İnstitutu tərəfindən 1984-cü ildə Panov Konstantin Nikolayeviç verilmiş JIB-014293 nömrəli diplom itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Lənkəran şəhər 1 nömrəli tam orta məktəbin IX sinfini 1994-cü ildə bitirmiş Abasova Samirə Rafadın qızına verilmiş 283 nömrəli şəhadətnamə əvəzi arayış itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Lənkəran rayon Göyşaban kənd tam orta məktəbi 1997-ci ildə bitirmiş Davudova Samirə Zaburəli qızına verilmiş A-023892 nömrəli attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Lənkəran şəhər 4 nömrəli Humanitar Təmayüllü Məktəb-Liseyin IX sinfini 2009-cu ildə bitirmiş Bayramzadə Fərdi Tərlan oğluna verilmiş A-862305 nömrəli şəhadətnamə itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Sumqayıt şəhər 4 nömrəli tam orta məktəbi 2004-cü ildə bitirmiş Nurməmmədova (Həsənova) Mehriban Məmmədəğa qızına verilmiş B-051703 nömrəli attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Bakı şəhər 51 nömrəli tam orta məktəbi 2015-ci ildə bitirmiş Bədəlli Elmin Tengiz oğluna verilmiş A-411966 nömrəli attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Ordubad rayon Dəstə kənd 1 nömrəli tam orta məktəbin IX sinfini 2005-ci ildə bitirmiş Qənbərov Elvin Zahid oğluna verilmiş A-000170 nömrəli şəhadətnamə itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Bakı İdarəetmə və Texnologiya Kolleci tərəfindən 2019-cu ildə Göyüşov Rəşad Xanoğlu oğluna verilmiş AA-131323 nömrəli diplom itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Abşeron rayon Xırdalan şəhər 1 nömrəli tam orta məktəbi 1992-ci ildə bitirmiş Abbasov Elman Telman oğluna verilmiş nömrəsiz attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Lənkəran Tibb Məktəbi tərəfindən 2005-ci ildə Şükürova Sevdə Nəriman qızına verilmiş BB-II-000912 nömrəli diplom itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Şirvan Dövlət İqtisadiyyat və Humanitar Kolleci tərəfindən 2012-ci ildə Nəzərov Şahmar Kəriməğa oğluna verilmiş AA-015773 nömrəli diplom itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Cəlilabad şəhər 8 nömrəli məktəb-liseyi 1995-ci ildə bitirmiş Həsənov Pərviz Atif oğluna verilmiş A-100166 nömrəli attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Kolleci (indiki ADPU-nun nəzdindəki Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Kolleci) tərəfindən 2014-cü ildə İsmayılova Leyla Azad qızına verilmiş AA-041929 nömrəli diplom itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Azərbaycan Memarlıq və İnşaat Universiteti tərəfindən 2014-cü ildə Məhərrəmzadə Tural Novruz oğluna verilmiş A-044476 nömrəli bakalavr diplomu və əlavəsi itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Qazax rayon Daş Salahlı kənd 2 nömrəli tam orta məktəbi 2007-ci ildə bitirmiş İsmayılova Günel Kamaləddin qızına verilmiş A-409418 nömrəli attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Qazax rayonu Aşağı Əskipara kənd tam orta məktəbi 1988-ci ildə bitirmiş Abbasova Rəfiqə Rəşid qızına verilmiş C-316772 nömrəli attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Kürdəmir şəhər 1 nömrəli tam orta məktəbi 2009-cu ildə bitirmiş Hüseynova Sevinc Arzu qızına verilmiş B-632687 nömrəli attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Yevlax şəhər Nizami adına 7 nömrəli tam orta məktəbi 1991-ci ildə bitirmiş Əliyev Valeh Əjdər oğluna verilmiş A-038291 nömrəli attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Bərdə şəhər 1 nömrəli tam orta məktəbin IX sinfini 1985-ci ildə bitirmiş Cəfərov Rasim Əşrəf oğluna verilmiş AZ-II-912775 nömrəli ümumi orta təhsil haqqında attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Bərdə rayon Mirzəxan kənd tam orta məktəbi 2005-ci ildə bitirmiş Xəlilova Mələk Cəfər qızına verilmiş B-229994 nömrəli tam orta təhsil haqqında attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Azərbaycan Beynəlxalq Universiteti tərəfindən 2007-ci ildə Cəfərov Rəşad Aydın oğluna verilmiş B-080003 nömrəli bakalavr diplomu və əlavəsi itdiyi üçün etibarsız sayılır.

S.M.Kirov adına Azərbaycan Dövlət Universiteti (indiki Bakı Dövlət Universiteti) tərəfindən 1985-ci ildə Balayeva Qərinə Rəhman qızına verilmiş HB-971764 nömrəli diplom itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Lerik rayon Tülü kənd ümumi orta məktəbin IX sinfini 2009-cu ildə bitirmiş Xasəddinova Nurə Vəkil qızına verilmiş A-874392 nömrəli ümumi orta təhsil haqqında attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Azərbaycan Dövlət İqtisad Universiteti tərəfindən 2012-ci ildə Aliyev Nurşən Elxan oğluna verilmiş B-250105 nömrəli bakalavr diplomu və əlavəsi itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Azərbaycan Texniki Universiteti 2000-ci ildə bitirmiş Aliyev Nurşən Elxan oğluna 2001-ci ildə verilmiş A-066383 nömrəli bakalavr diplomu və əlavəsi itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universiteti tərəfindən 2002-ci ildə Bayramova Vüsalə Şirinbala qızına verilmiş A-101386 nömrəli bakalavr diplomu və əlavəsi itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Q.Hüseynli adına Kirovabad orta ixtisas musiqi məktəbi tərəfindən 1978-ci ildə Babayeva Zərnigar Həsən qızına verilmiş Я-046953 nömrəli diplom itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Laçın şəhər 2 nömrəli tam orta məktəbi 2010-cu ildə bitirmiş Nəsbili Nəsiman Əmirxan oğluna verilmiş B-718574 nömrəli attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Ağcabədi rayon Minəxorlu kənd tam orta məktəbini 2006-cı ildə bitirmiş Əliyeva Cəhanə Nazim qızına verilmiş B-282914 nömrəli attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Azərbaycan Dövlət Neft Akademiyası tərəfindən 1997-ci ildə Ağayev Vüqar Abdulla oğluna verilmiş A-003308 nömrəli bakalavr diplomu və əlavəsi itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Lənkəran şəhər 4 nömrəli Humanitar Təmayüllü məktəb-liseyi 2007-ci ildə bitirmiş Şərifov Samir Ağamməd oğluna verilmiş B-443220 nömrəli attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Azərbaycan Tibb Universiteti tərəfindən 2012-ci ildə Bəşirov Cavid Asif oğluna verilmiş BB-I-019543 nömrəli diplom itdiyi üçün etibarsız sayılır.

N.Nərimanov adına Azərbaycan Dövlət Tibb İnstitutu tərəfindən 1985-ci ildə Baloğlu Adil Abduləli oğluna verilmiş JIB-014958 nömrəli diplom və 1986-cı ildə verilmiş internatura vəsiqəsi itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Azərbaycan ədəbiyyatının görkəmli nümayəndəsi Əbdürrəhim bəy Haqverdiyev yazıçı, dramaturq, tərcüməçi, publisist kimi olduqca zəngin bir irs qoyub getmiş, onun bu mənəvi sərəvərləri xalqımızın ədəbi-bədii, elmi-pedaqoji, ictimai-siyasi fikir tarixinə qızıl hərfərlə həkk olunmuşdur.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyev nadir istedad sahibinin ədəbi irsinin yenidən öyrənilməsinin vacibliyini, onun milli düşüncəmizin inkişafında xidmətlərinin müəyyənləşdirilməsinə zəruri hesab edərək böyük sənətkarın anadan olmasının 150 illik yubileyinin təntənəli şəkildə qeyd edilməsi üçün 31 yanvar 2020-ci il tarixdə sərəncam imzalamışdır. Sərəncamı və sərəncamın icrası ilə əlaqədar Təhsil Nazirliyinin tədbirlər planını nəzərə alaraq Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universitetinin təşkilatçılığı ilə yanvarın 28-də onlayn formada “Maarifçi-demokratik və realist ədəbiyyatın görkəmli nümayəndəsi Əbdürrəhim bəy Haqverdiyev” Respublika elmi-praktik konfransı keçirilmişdir.

ADPU-nun rektoru, professor Cəfər Cəfərov belə bir konfransın əhəmiyyətini vurğulayıb, təşkilatçılara təşəkkür edərək bildirmişdir ki, Azərbaycan ədəbiyyatının görkəmli nümayəndəsi, böyük dramaturq, nasir, publisist, teatr təşkilatçısı, tanınmış ictimai xadim Əbdürrəhim bəy Haqverdiyevin anadan olmasının 150 illiyinə həsr olunmuş bu elmi tədbirin keçirilməsi bizim mənəvi borcumuz və böyük sənətkara dərin ehtiramımızdır. Rektor Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyevin sərəncamını

“Maarifçi-demokratik və realist ədəbiyyatın görkəmli nümayəndəsi Əbdürrəhim bəy Haqverdiyev”

ADPU-nun təşkilatçılığı ilə qüdrətli söz ustasının 150 illik yubileyinə həsr olunmuş respublika elmi-praktik konfransı keçirilib

camını yüksək qiymətləndirmiş, Ə.Haqverdiyevin adının UNESCO-nun 2020-2021-ci illər üçün görkəmli şəxslərin və əlamətdar hadisələrin yubileyləri siyahısına daxil edilməsini mühüm hadisə kimi qeyd etmiş, çoxəsrlik ədəbiyyatımızın parlaq siması olan ədibin mənəvi sərəvərlərini və ali ümumbəşəri dəyərləri özündə təcəssüm etdirən humanist ruhlu yaradıcılığının lazımlıca və yüksək qiymətləndirilməsinin aydın təzahürü olduğunu konfrans iştirakçılarının nəzərinə çatdırmışdır.

Filologiya fakültəsinin dekani, professor Məhərrə Hüseynova “Ə.Haqverdiyevin əsərlərində dialektizmlər və onların ümumtürk dilinə qarşılıqlı inteqrasiyası” mövzusunda məruzəsində Ə.Haqverdiyevin ədəbi dilimizin lüğət tərkibinin zənginləşməsində rolu və orijinallığı, əsərlərində leksik-semantik kateqoriyalardan məharətlə istifadə etməsi, özünəməxsus macəzalar sistemi, frazeoloji

vahidlərin yaradılmasında novatorluğu, bədii ifadə vasitələri və s. məsələlərə geniş yer verməsindən söhbət açmış, yazıcının bədii əsərlərində söz xəzinəsinin bütün qollarına, eləcə də emosional leksikadan, danışıq-məişət leksikasından, dialektizmlərdən məharətlə istifadə etməsi bədii mətnlərdən gətirdiyi maraqlı nümunələrlə sübuta yetirmişdir.

Professor M.Hüseynovanın məruzəsində diqqətə cəlb edən əsas amillərdən biri də Ə.Haqverdiyevin əsərlərində aşkar etdiyi dialektizmlərin ancaq milli dilimizin lüğət tərkibinin zənginləşməsində rolu deyil, həm də ümumtürk dilinə qarşılıqlı inteqrasiyası məsələsi də ayrıca tədqiq olunmuş və elmi təsdiqini tapmışdır. Alimin məsələ ilə bağlı irəliləyən elmi tezislər məruzənin dəyərini daha da artırmışdır.

AMEA-nın Nizami Gəncəvi adına Ədəbiyyat İnstitutunun Yeni dövr Azərbaycan

ədəbiyyatı şöbəsinin müdiri, professor İslam Qəribli “Ə.Haqverdiyevin irsinin öyrənilməsinə yeni baxış” mövzusunda məruzəsində Ədəbiyyat İnstitutunda Ə.Haqverdiyevin həyatı və fəaliyyəti, bədii irsi ilə bağlı hazırlanmış on iki bölmədən ibarət monoqrafiya haqqında ətraflı məlumat vermiş, bu elmi əsərin müasir ədəbiyyatşünaslığın tələbləri nöqteyi-nəzərindən əhəmiyyətini və yüksək səviyyədə hazırlanmış olduğunu bildirmişdir.

Ədəbiyyat kafedrasının müdiri, dosent Rəzim Məmmədov “Əbdürrəhim bəy Haqverdiyev Tiflis ictimai-ədəbi mühitində” adlı məruzəsində böyük sənətkarın Tiflisdə Şəhərlər İttifaqının Qafqaz şöbəsində fəaliyyəti, Gürcüstan Demokratik Respublikası parlamentinin və onun Mərkəzi Şurasının, həmçinin Gürcüstan Müsəlmanları Milli Şurasının üzvü seçilməsi, Borçalı qəzasında yerli idarə etmə məclisinin komissarı vəzi-

fosini icra etməsi və s. barədə ətraflı məlumat vermişdir.

Filologiya üzrə fəlsəfə doktoru Yeganə Qasımova “Ə.Haqverdiyevin bədii nəsrində folklor motivləri” mövzusunda məruzəsində yazıcının realist satirik nəsrin, xüsusilə də hekayəçiliyin yaranması sahəsində xidmətlərindən bəhs etmiş, ədibin xalq yaradıcılığına, milli folklor marağının onun əsərlərinin bənzərsizliyini daha da artıracağını vurğulamışdır. Məruzəçi bədii məntədən gətirdiyi nümunələrlə sənətkarın orijinal bədii sənət nümunələrinin müəllifi kimi yüksək dəyərləndirmişdir.

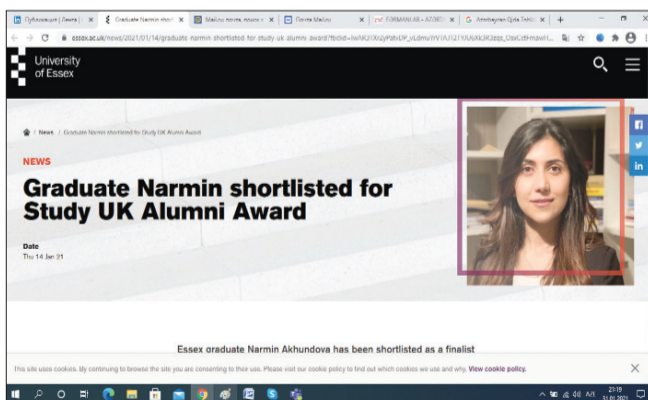
ADPU-nun elm və innovasiyalar üzrə prorektoru, professor Asəf Zamanov konfransın bağlanış nitqində Azərbaycan xalqının ədəbi-bədii və ictimai-mədəni fikr xəzinəsinə yüksək dəyəri olan əsərlər bəxş etmiş qüdrətli söz ustası Əbdürrəhim bəy Haqverdiyevin ədəbi irsinin bu gün də aktual olduğunu, böyük sənətkarın həyat və yaradıcılığının azərbaycanlıq ideologiyası baxımından tədqiq olunmasının vacibliyini vurğulayıb, ədibin irsinin bir qisminin yenidən araşdırılmasına ehtiyac duyulduğunu bildirmişdir. Qeyd etmişdir ki, sovet dövrü ədəbiyyatşünaslığı Azərbaycan ədəbiyyatşünaslığı elminin hərtərəfli inkişaf mərhələsi hesab olunsa da sovet hakimiyyəti illərində ədəbiyyatşünaslıq sahəsində yazılmış əsərlərdə həmin dövrün hakim ideologiyasının müəyyən dərəcədə təsiri danılmaz həqiqətdir.

Professor Asəf Zamanov konfransda təqdim edilən məruzələrin ADPU-nun dövr-elmi jurnallarında dərc olunacağını diqqətə çatdırıb və konfrans iştirakçılarında universitet rəhbərliyi adından təşəkkür etmişdir.

Dövlət Proqramı təqaüdçüsünün uğuru

Britaniya universiteti azərbaycanlı tələbəsindən yazır

Böyük Britaniyanın nüfuzlu Essex Universiteti özünün rəsmi sahifəsində azərbaycanlı tələbəsinin uğur hekayəsini paylaşmış. Söhbət “2007-2015-ci illərdə Azərbaycan gənclərinin xarici ölkələrdə təhsil üzrə Dövlət Proqramı” çərçivəsində Britaniyanın Essex Universitetini bitirmiş Nərin Axundovadan (Abbasovadan) gedir.

Essex Universitetinin saytı www.essex.ac.uk xəbər verir ki, Nərin Axundova Azərbaycan Qida Təhlükəsizliyi İnstitutunda (AQTI) apardığı elmi tədqiqatlara görə “Study UK Alumni Awards” müsabiqəsinin finalına vəsiqə qazanıb. Bu nüfuzlu beynəlxalq mükafat Birləşmiş

Kralığın ali təhsil imkanlarını və bütün dünyadakı Birləşmiş Krallıq məzunlarının nailiyyətlərini qeyd etmək üçün nəzərdə tutulub. Saytın məlumatına əsasən, 2015-ci ildə Essex Universitetinin Biologiya Elmləri Məktəbini “Molekulyar tibb” ixtisası üzrə magistr dərəcəsi ilə bitirən N.Axundovanın enerji içkilərinin birləşmələri və onların insan orqanizminə təsiri ilə bağlı elmi tədqiqatları yüksək qiymətləndirilib və qanunvericiliyə salınıb.

“Bu gün Azərbaycana idxal olunan bütün enerji içkiləri qanunvericiliyə uyğun olaraq tələblərə cavab verməlidir və biz onun antisədativ effektini aşkar etdikdən sonra Azərbaycanda 18 yaşdan kiçik şəxslərə enerji içkilərinin satılması qadağandır”, - deyər Nərin sayta bildirib.

“Alumni Awards” mükafatı öz peşəkar, nümunəvi fəaliyyəti və uğurları sayəsində öz nailiyyətlərinin təsirini və miqyasını göstərə bilən Böyük Britaniyadan olan məzunlara verilir. Nərin sayta mü-

sahibəsində Essexdəki təhsilini “həyatı dəyişən təcrübə” kimi təsvir edib.

“Dünyanın aparıcı alimləri ilə görüşmək, yaxşı təchiz olunmuş laboratoriyalarda işləmək, yeni insanlarla tanış olmaq və müxtəlif ölkələrdən dostlar tapmaq imkanım olub”, - deyər o, əlavə edib.

Məlumatda qeyd olunur ki, Essex Universitetini bitirdikdən sonra Nərinin bioloji proseslərin molekulyar əsaslarını araşdırmaq üçün molekulyar tibb sahəsində karyerasını davam etdirmək qərarına gəlib. Enerji içkilərinə dair innovativ tədqiqatları onun bu sahədə aparıcı mütəxəssis olmasına səbəb olub. Onun son işi bir neçə təşkilatla əməkdaşlıqla hazırladığı ərzaq təhlükəsizliyi ilə bağlı layihənin həyata keçirilməsi idi. Bu layihə aşağı gəlirli ailələr üçün bir sıra qida məhsullarını daha əlverişli və qida tullantılarının azalacağını vəd edir.

“Böyük Britaniyada təhsil məni müstəqil tədqiqatçı kimi formalaşdırdı və elmi ictimaiyyətdə ünsiyyət dairəmi genişləndirməyə kömək etdi”, - deyər Nərin bildirir. “Essex Universiteti məni daha yaxşı, daha güclü, intellektual və qətiyyətli bir tədqiqatçıya çevirdi. Bu, mənə tənqidi düşüncəni inkişaf etdirməyə, müstəqil tədqiqatların imkanlarını genişləndirməyə və müvəffəqiyyətimə səbəb olan müasir nəzəri və praktiki bacarıq və bilik əldə etməyə kömək etdi”, - deyər gənc tədqiqatçı vurğulayıb.

Əlbəttə, həmvətənimiz barədə Essex Universitetində yazının dərc olunması çox sevindirici haldır. Nərinə elmi tədqiqatlarında bol uğurlar arzulayıırıq.

<https://www.essex.ac.uk/news/2021/01/14/graduate-narmin-shortlisted-for-study-uk-alumni-award>

Oruc MUSTAFAYEV

Azərbaycan aliminin həmmüəllifi olduğu monoqrafiya Almaniyanın aparıcı beynəlxalq nəşriyyatı “Springer”də dərc olunub

Bakı Dövlət Universitetinin kafedra müdiri, professor İsmayıl Əliyev və Rusiya Elmlər Akademiyası Sibir bölməsinin A.E.Favorski adına İrkutsk Kimya İnstitutunun əməkdaşları akademik Boris Trofimov və Lyudmila Oparanın həmmüəllifi olduqları “Aromatik tiollar və onların törəmələri” monoqrafiyası (İsmayıl A. Aliyev, Boris A. Trofimov, Ludmila A. Oparina. “Aromatic Thiols and Their Derivatives” Springer, 2021) Almaniyanın aparıcı beynəlxalq elmi nəşriyyatı “Springer”də ingilis dilində çap olunub.

BDU-dan AZƏRTAC-a bildiri-lib ki, bu monoqrafiya 2018-ci ildə Rusiyanın “Geo” Akademik nəşriyyatında (Novosibirsk) rus dilində nəşr olunmuş monoqrafiyanın genişləndirilmiş və təkmilləşdirilmiş variantıdır.

Professor İ.Əliyevin həmmüəllifi olduğu monoqrafiyada onun 50 il ərzində aromatik tiollar və onların törəmələri sahəsində apardığı fundamental elmi tədqiqat işlərinin əsas hissəsi öz əksini tapıb. Monoqrafiyada olan 91 irihəcmli cədvəllərin və 31 şəklın hamısı professorun 50 illik elmi zəhmətinin nəticəsidir. Monoqrafiyada istifadə olunmuş 1105 ədəbiyyatdan 200-dən çoxu görkəmli alim İ.Əliyevin dünyanın müxtəlif kimya jurnallarında dərc etdiyi məqalələrinə istinadlardır. Yapon alimi S.Oaenin 1975-ci il də rus dilinə tərcümə edilərək çap olunan “Kükürd üzvi birləşmələrin kimyası” monoqrafiyasından 45 il sonra dünyada ilk dəfə bu sahədə irihəcmli bu monoqrafiyanın nəşr olunmasını Azərbaycan kimya elminin növbəti uğuru hesab etmək olar.

Monoqrafiya aromatik tiolların və onların törəmələrinin - sulfidlərin, sulfoxidlərin, sulfonların, o cümlədən asil, tioasil, alkoksil, mürəkkəb efir, hidrokstil, həmçinin halogenlərlə müxtəlif funksional əvəzlənmiş birləşmələrinin sintezi və fiziki-kimyasının aktual aspektlərinə həsr olunub. Bir sıra hallarda müqayisə üçün oksigen və selen üzvi törəmələri də sintez edilərək tədqiq olunub. Əsas diqqət həm ənənəvi klassik sintez üsullarına, həmçinin yeni, əsasən keçid materialların katalizator kimi tətbiq edilməklə yeni birləşmələrin sintezinə və alınmış maddələrin reaksiyagirmə qabiliyyətlərinin öyrənilməsinə yönəlib. Hər fəslin sonunda aromatik tiolların və onların törəmələrinin ən əhəmiyyətli nümayəndələrinin sintezi üsulları və ədəbiyyat siyahısı göstərilib. Kitabın əhəmiyyətli hissəsi nəzəri suallar - müxtəlif valentli kükürd atomlarının qonşu aromatik fragmentlərlə və atomlarla quruluşdan asılı olaraq necə qarşılıqlı təsirdə olmaları və həm də kükürdün bu birləşmələrdə necə körpü rolunu oynadığı tədqiq olunur. Konformasiya, spektral (NMR, İQ, UB, YKR), elektrokimyəvi və s. müasir fiziki-kimyəvi tədqiqat üsulları vasitəsilə alınan elmi nəticələr daha da dəqiqləşdirilib və genişləndirilib.

Nəhayət, kitabda aromatik tiolların və onların törəmələrinin dərman preparatları kimi, yüksək texnoloji materiallar, üzvi sintezdə başlanğıc ilkin birləşmələr kimi, analitik reagentlər, yağ və yanacaqlara aşqarlar kimi və s. sahələrdə əsas praktik tətbiq sahələri göstərilir.

Monoqrafiya kimyaçı-sintetiklər, fizika-üzvü kimya, polimerləşmə, farmakologiya və s. sahələrdə çalışan mütəxəssislərə ünvanlanıb. O, həmçinin mühəndis-texnoloqlar, biznesmenlər, elementar kükürdün saflaşdırılması ilə məşğul olanlar, müəllimlər, kimya fakültələrinin doktorantları və tələbələri üçün faydalı ola bilər.

